

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om social service og lov om ændring af en børne- og ungeydelse

(Obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder, konsekvent indgriben overfor vedvarende dårligt præsterende folkeskoler, styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck, konsekvent indgriben overfor dårligt præsterende ungdomsuddannelsesinstitutioner mv.)

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af xx 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 5, stk. 6, indsættes som 3. og 4. pkt.:

»For elever i 1.-9. klasse, som modtager undervisning i dansk som andetsprog, på skoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX, mindst en gang inden for de seneste tre år, kan undervisningsministeren fastsætte regler om obligatoriske sprogprøver, som forudsætning for at eleven kan ophøre med at modtage undervisning i dansk som andetsprog. Såfremt eleven ikke består prøven, skal eleven undervises på det pågældende klassetrin i to år.«.

2. I § 11, stk. 3, indsættes efter »i starten af børnehaveklassen«: »jf. dog § 11 a«.

3. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Elever i børnehaveklassen på skoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX mindst en gang inden for de seneste tre år, skal bestå en obligatorisk sprogprøve, jf. stk. 2, før de kan påbegynde undervisningen i 1. klasse. Hvis eleven ikke består sprogprøven, skal eleven igen undervises i børnehaveklassen i det efterfølgende skoleår, jf. dog stk. 4 og 5. Påbegyndelse af undervisning i 1. klasse kan kun udsættes en gang for den enkelte elev.

Stk. 2. Der gennemføres tre sprogprøver, jf. stk. 1, i børnehaveklassen. Den første sprogprøve gennemføres i forbindelse med undervisningens påbegyndelse, den anden sprogprøve gennemføres i februar og den tredje sprogprøve umiddelbart inden skoleårets afslutning. Såfremt eleven består en sprogprøve, skal eleven ikke deltage i yderligere sprogprøver.

Stk. 3. Elever, som ikke består en obligatorisk sprogprøve, skal gennemgå et sprogstimuleringsforløb på skolen inden den næste sprogprøve.

Stk. 4. Elever, som ikke består den tredje sprogprøve, tilbydes en frivillig fjerde sprogprøve inden undervisningens påbegyndelse i 1. klasse. Hvis eleven består den fjerde sprogprøve, kan eleven påbegynde 1. klasse. Som forberedelse til den fjerde sprogprøve tilbydes eleven mod betaling deltagelse i frivillig undervisning i sommerferien. Deltagerbetaling udgør 500 kr. pr. påbegyndt uge og er fastsat i 2018-niveau og reguleres fra og med den 1. januar 2019 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 5. For de elever, der ikke har bestået sprogprøven, kan skolelederen i helt særlige tilfælde beslutte, at eleven på trods heraf kan påbegynde 1. klasse, såfremt skolelederen vurderer, at elevens faglige niveau er tilstrækkeligt til at påbegynde undervisningen i 1. klasse.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om de prøver, som er nævnt i stk. 1-5, herunder om udarbejdelsen af prøverne, tidspunktet for prøvernes afholdelse, kravene ved prøverne og bedømmelsen af prøverne.«

4. I § 12, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »jf. dog«: »§ 11 a og § 5, stk. 6, 3. pkt.,«.

5. I § 57 d, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »handlingsplanen«: », som skal godkendes af ministeren«.

6. I § 57 d indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ministeren kan træffe beslutning om at nedlægge en folkeskole, som ikke indenfor en treårig periode har indfriet de fastsatte mål i den af ministeren godkendte handlingsplan, jf. stk. 2. Ved nedlæggelse af en folkeskole i medfør af denne bestemmelse udøver ministeren på kommunalbestyrelsens vegne de beføjelser, som kommunalbestyrelsen har i medfør af denne lovs § 24, stk. 4. Kommunalbestyrelsen træffer med ministerens godkendelse beslutning om tilpasning af kommunens skoledistrikter, jf. § 36, stk. 2, i umiddelbar forlængelse af ministerens beslutning om at nedlægge skolen.«

§ 2

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af xx 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Folkeskolelovens § 11 a finder tilsvarende anvendelse for elever i børnehaveklassen på frie grundskoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX mindst en gang inden for de seneste tre år.

Stk. 4. Folkeskolelovens § 5, stk. 6, 3. og 4. pkt. finder tilsvarende anvendelse for elever i 1.-9. klasse på frie grundskoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder mindst en gang inden for de seneste tre år.«

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 5-6.

2. I § 9 f indsættes efter »§ 1, stk. 2,«: »§ 1, stk. 3 og stk. 4,«.

§ 3

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. xxx af xx. xx 201x, som ændret ved § x i lov nr. xxx af xx. xx 201x, § 1 i lov nr. xx af xx. xx 201x, og § x i lov nr. xxx af xx. xx 201x, foretages følgende ændringer:

1. I § 153 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Skoleledere på folkeskoler skal underrette kommunalbestyrelsen, når en elev har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover inden for ét kvartal.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

2. Efter § 155 b indsættes i kapitel 27:

»§ 155 c. Når kommunalbestyrelsen modtager en underretning om, at en elev har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover inden for ét kvartal, jf. § 153, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om standsning af børn- og ungeydelsen. Afgørelsen er gældende for ét kvartal.«

§ 4

I lov om en børne- og ungeydelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 609 af 8. juni 2016, som ændret ved § 14 i lov nr. 674 af 8. juni 2017 og § 2 i lov nr. 1402 af 5. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, nr. 7, ændres »udbetalingen vedrører, og« til: »udbetalingen vedrører,«

2. I § 2, stk. 1, nr. 8, ændres »standsning af børneydelsen. « til: »standsning af børneydelsen, og«

3. I § 2, stk. 1, indsættes som nr. 9:

»9) at kommunalbestyrelsen ikke for det pågældende kvartal har meddelt Udbetaling Danmark, at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse efter § 155 c i lov om social service om standsning af børne- og ungeydelsen. «

§ 5

I lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 53 indsættes efter stk. 3, som nye stykker:

»Stk. 4. Undervisningsministeren kan fratage en institution eller en afdeling af en institution, hvis kvaliteten af dens undervisning eller en eller flere af dens uddannelser er utilstrækkelig, og institutionen som følge heraf er pålagt en indsatsaftale med ministeren, jf. stk. 1 og 2, adgangen til at optage elever efter bestemmelserne i § 7, stk. 1, nr. 8, § 9, stk. 1, nr. 9, § 11 og § 12, stk. 1 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser og § 5, stk. 2 og 3, og § 5 a, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan nedlægge en institution, jf. § 5, hvis den ikke indenfor en treårig periode har indfriet de fastsatte mål i den med ministeren indgåede indsatsaftale, jf. stk. 1 og 2. Ministeren kan endvidere træffe beslutning om sammenlægning eller spaltning af en institution, som er omfattet af 1. pkt. Ved sammenlægning eller spaltning af institutionen i medfør af denne bestemmelse udøver ministeren på bestyrelsens vegne de beføjelser, som bestyrelsen har i medfør af denne lovs § 6.

Stk. 6. Nedlægges, sammenlægges eller spaltes en institution i medfør af stk. 5, kan undervisningsministeren pålægge en eller flere andre institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på institutionen.«

§ 6

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 30 a indsættes efter stk. 3, som nye stykker:

»Stk. 4. Undervisningsministeren kan fratage en institution eller en afdeling af en institution, hvis kvaliteten af dens undervisning eller en eller flere af dens uddannelser er utilstrækkelig, og institutionen som følge heraf er pålagt en indsatsaftale med ministeren jf. stk. 1 og 2, adgangen til at optage elever efter bestemmelserne i § 5, stk. 2 og 3, og § 5 a, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser og § 7, stk. 1, nr. 8, § 9, stk. 1, nr. 9, § 11 og § 12, stk. 1 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan tilbagekalde en godkendelse af en institution, jf. § 2, stk. 2, hvis den ikke indenfor en treårig periode har indfriet de fastsatte mål i den med ministeren indgåede indsatsaftale, jf. stk. 1 og 2. Ministeren kan endvidere træffe beslutning om sammenlægning eller spaltning af en institution, som er omfattet af 1. pkt. Ved sammenlægning eller spaltning af institutionen i medfør af denne bestemmelse udøver ministeren på bestyrelsens vegne de beføjelser, som bestyrelsen har i medfør af denne lovs § 4.

Stk. 6. Nedlægges, sammenlægges eller spaltes en institution i medfør af stk. 5, kan undervisningsministeren pålægge en eller flere andre institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på institutionen.«

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2019, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 5 og § 6 træder i kraft den 1. august 2019.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 1 og § 2.

§ 8

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Regeringen ønsker et sammenhængende Danmark. Et Danmark som bygger på demokratiske værdier som frihed, retssikkerhed, ligeværd, frisind, tolerance og ligestilling. Et Danmark hvor alle deltager aktivt.

En utilstrækkelig integration har givet grobund for parallelsamfund. Her er danske værdier og normer ikke de primære, og en stor del af borgerne deltager ikke aktivt i det danske samfund og på arbejdsmarkedet.

Regeringen ønsker at forebygge og nedbryde parallelsamfund. Regeringen fremlagde den 1. marts 2018 udspillet ”Et Danmark uden parallelsamfund – Ingen ghettoer i 2030”. Udspillet indeholder en række initiativer, der er målrettet de områder i Danmark, hvor parallelsamfund er mest udbredt, og hvor den hidtidige indsats har været utilstrækkelig.

Lovforslaget udmønter delaftale på undervisningsområdet om at bekæmpe parallelsamfund. Det er tale om initiativer om sprogprøver på grundskoler med en høj andel af børn fra udsatte boligområder, konsekvent indgriben over for folkeskoler med vedvarende dårlige resultater, styrket forældreansvar gennem mulighed for bortfald af børnecheck for elever som ikke deltager i undervisningen i folkeskolen samt mulighed for styrkede sanktioner overfor ungdomsuddannelsesinstitutioner med vedvarende dårlige resultater.

2. Lovforslagets baggrund

Den 9. maj 2018 indgik regeringen, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet en delaftale på undervisningsområdet for at bekæmpe parallelsamfund.

Partierne bag delaftalen er enige om, at forældrene har ansvar for at sikre deres børns basale sprog før skolestart.

Partierne bag aftalen er derfor blevet enige om, at der fremover skal indføres sprogprøver i børnehaveklassen kombineret med intensiv støtte for at styrke elevernes sprog på grundskoler med en høj andel af børn fra udsatte boligområder. Den nye sprogprøve skal sikre, at alle børn kan indgå i det sociale og faglige fællesskab i skolen, når de begynder i 1. klasse.

For at sikre, at sprogligt svage elever på 1.-9. klassetrin på de omfattede skoler også får glæde af den sikkerhed, som en sprogprøve giver for det faglige niveau mv., er partierne endvidere enige om, at elever i 1.-9. klasse, som modtager undervisning i dansk som andetsprog, skal bestå en obligatorisk sprogprøve, når skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for undervisning i dansk som andetsprog.

Partierne er endvidere blevet enige om, at forældreansvaret skal styrkes ved mulighed for bortfald af børnecheck for elever, som ikke deltager i undervisningen i folkeskolen.

Derudover fremgår det af partiernes aftale, at der skal indføres øgede statslige sanktionsmuligheder over for folkeskoler, der vedvarende leverer dårlige faglige resultater for eksempel på grund af udfordringer med at løfte eleverne og dårlig trivsel på skolen. På folkeskoleområdet giver de nye sanktioner bedre muligheder for at udstede pålæg til kommunen og i sidste ende nedlægge skoler.

Endelig er partierne blevet enige om at udvide de eksisterende sanktionsmuligheder over for ungdomsuddannelsesinstitutionerne, så undervisningsministeren kan pålægge institutioner, hvor det konstateres, at kvaliteten af undervisningen eller uddannelsen er utilstrækkelig at ophøre med optage elever ved optagelsesprøve eller vejledningssamtale og i yderste konsekvens træffe beslutning om at nedlægge en institution eller sammenlægge en institution med en eller flere institutioner.

Forslaget indebærer således, at der indføres sprogprøver på grundskoler med høj andel af børn fra udsatte boligområder, der gives mulighed for konsekvent indgriben over for folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner med vedvarende dårlige resultater og endelige fastsættes regler om styrket forældreansvar gennem mulighed for bortfald af børne- og ungeydelse for elever, som ikke deltager i undervisningen i folkeskolen.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Sprogprøver på folkeskoler med høj andel børn fra udsatte boligområder

3.1.1. Gældende ret

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens 11, stk. 3, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om obligatorisk sprogvurdering i starten af børnehaveklassen.

Bestemmelsen om den obligatoriske sprogvurdering blev indsat i folkeskoleloven med lov nr. 369 af 26. maj 2008, og det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, lovforslag nr. L 82 af 27. februar 2008, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), Tillæg A, side 3170 ff, at formålet med den obligatoriske sprogvurdering er, at undervisningen i børnehaveklassen lige fra begyndelsen tager udgangspunkt i det enkelte barns sproglige forudsætninger og princippet om undervisningsdifferentiering. Sprogvurderingen er en del af den løbende evaluering, som skal danne grundlag for vejledning af den enkelte elev og for den videre planlægning og tilrettelæggelse af undervisningen samt for underretning af forældrene om elevens udbytte af undervisningen.

Sprogvurderingen kan foretages af børnehaveklasselederen, men vurderingen kan også efter omstændighederne foretages af andre.

Der er ikke fastsat krav til, hvordan eleverne skal sprogvurderes. Undervisningsministeriet har udarbejdet sprogvurderingsmateriale, som skoler/kommuner kan vælge at benytte.

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens 5, stk. 6, at der i fornødent gives omfang undervisning i dansk som andetsprog til tosprogede børn i grundskolen. Undervisningsministeren fastsætter regler om undervisning i dansk som andetsprog til tosprogede børn og om modersmålsundervisning af børn fra medlemsstater i Den Europæiske Union, fra lande, som er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, samt fra Færøerne og Grønland. Undervisningsministeren kan fravige stk. 1-3, §§ 7 og 7 a, § 13, stk. 3, § 14, og § 14 b, stk. 2, 1. pkt., i forbindelse med fastsættelse af regler om undervisning i dansk som andetsprog og modersmålsundervisning.

§ 5, stk. 6, fastsætter således, at der i fornødent omfang skal gives undervisning i dansk som andetsprog til tosprogede elever i grundskolen.

Der er fastsat nærmere regler om dansk som andetsprog i bekendtgørelse om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog (bekendtgørelse nr. 1053 af 29. juni 2016).

I henhold til bekendtgørelsen er udgangspunktet for andetsprogsundervisningen, at den så vidt muligt skal gives i den almindelige klasse. Tosprogede elever, som er i stand til at deltage i den almindelige undervisning i klassen, skal således gives supplerende undervisning i dansk som andetsprog. Den supplerende undervisning foregår som udgangspunkt som en integreret del af den almindelige undervisning i klassen – enten som en dimension i den almindelige undervisning, eller på særlige hold eller som enkeltmandsundervisning. Undervisning i supplerende dansk som andetsprog, der ikke kan foregå som en integreret del af den almindelige undervisning i klassen, skal foregå i tiden til understøttende undervisning eller uden for den almindelige undervisningstid.

Det følger endvidere af bekendtgørelsen, at hvis elevens behov for sprogstøtte betyder, at eleven ikke ved optagelsen kan deltage i den almindelige undervisning i klassen, så gives der basisundervisning i dansk som andetsprog i en modtagelsesklasse. Basisundervisningen kan også gives på særlige hold eller som enkeltmandsundervisning.

Udgangspunktet er dog fortsat, at elever der modtager dansk som andetsprogsundervisning skal gå i en almindelig klasse, og derfor er det også målet for elever i modtagelsesklasser m.v., at de skal indsluses i en almindelig klasse. Derfor ophører basisundervisningen, når eleverne vurderes at kunne deltage i den almindelige undervisning med yderligere undervisning i dansk som andetsprog ved siden af eller som en integreret del af undervisningen i klassen. Denne indslusning i en almindelig klasse skal ske senest efter to års forløb.

Det er skolelederen, eller den, som skolelederen delegerer sin beføjelse til, som foretager vurderingen af, hvordan den enkelte elev på den mest hensigtsmæssige og læringsfremmende måde skal modtage sin andetsprogsundervisning.

I henhold til den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 12, stk. 1, fremgår, at eleverne undervises på det klassetrin i grundskolen, der svarer til deres skolealder. Skolens leder kan efter samråd med forældrene bestemme, at en elev rykkes et klassetrin op eller undervises på samme klassetrin i 2 år, hvis det er til elevens bedste.

Det vil sige, at elever i dag kan undervises på samme klassetrin i to år, hvis skolelederen i samråd med forældrene på baggrund af en konkret vurdering finder, at det vil være til elevens bedste.

Anvendelsesområdet for bestemmelsen om, at en elev kan indplaceres på et lavere klassetrin, er tilfælde, hvor eleven er kommet så meget bagud, at det vil være til elevens bedste at blive indplaceret på et lavere klassetrin. Indplacering på et lavere klassetrin må ikke være den almindelige reaktion på, at en elev kommer fagligt bagud under sin skolegang. Fokus må først og fremmest rettes mod de redskaber, skolerne har til generelt at sikre fagligheden, herunder styrkelse af evalueringskulturen samt undervisningsdifferentiering, jf. folkeskolelovens § 18. Endvidere må indplacering af en elev på et lavere klassetrin ikke være en undskyldning for ikke i tide at tilbyde specialundervisning, jf. lovens § 3, stk. 2, supplerende undervisning m.v. til skoleskiftere eller andre med behov for midlertidig faglig støtte, jf. lovens § 5, stk. 6, samt for tosprogede elevers vedkommende undervisning i dansk som andetsprog, jf. lovens § 5, stk. 7.

3.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Et grundlæggende sprogligt niveau er nødvendigt for at kunne følge undervisningen i folkeskolen. Et utilstrækkeligt eller manglende sprog kan derfor betyde et fagligt efterslæb, som forfølger én resten af skoletiden.

Andelen af mindre gode læsere i 2. klasse er højere på folkeskoler med mere end 30 pct. elever fra udsatte boligområder sammenlignet med øvrige folkeskoler. Det gør sig også gældende, når der tages højde for forældrenes uddannelsesbaggrund.

Det foreslås derfor, at eleverne i børnehaveklassen på skoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX mindst en gang inden for de seneste tre år, skal bestå en obligatorisk sprogprøve, før de kan påbegynde undervisningen i 1. klasse.

Sprogprøverne skal afdække barnets sproglige kompetencer i bred forstand, det vil sige både ordforråd og sprogforståelse mv. Niveauet for sprogprøverne vil således skulle svare til det niveau, som eleven skal have for at kunne følge undervisningen i 1. klasse med fagligt udbytte og uden et væsentligt sprogstimuleringsbehov.

Det er hensigten, at afprøvningsprøverne skal ske i et trygt miljø for eleven og gennemføres af pædagogiske medarbejdere og afvikles i en velkendt kontekst, som har lighed med de øvrige dagligdags- og undervisningssituationer. Skolelederen skal sikre, at forældrene er velorienterede om prøvernes gennemførelse og formål.

Det foreslås, at modellen med sprogprøver gennemføres som et forløb med tre mulige sprogprøver i børnehaveklassen. Sprogprøverne er obligatoriske, indtil eleven har bestået en sprogprøve.

Den første sprogprøve gennemføres i forbindelse med undervisningens påbegyndelse, den anden sprogprøve gennemføres i februar og den tredje sprogprøve umiddelbart inden skoleårets afslutning. Såfremt eleven består en sprogprøve, er elevens sprogkunderskaber tilstrækkelige til at påbegynde undervisningen i 1. klasse efter sommerferien, og så skal eleven ikke deltage i yderligere afprøvningsprøver eller sprogstimuleringsforløb. Hvis dette ikke er tilfældet, er fortsat deltagelse i sprogprøver og sprogstimuleringsforløb obligatorisk for eleven.

Hvis eleven ikke består sprogprøven, skal eleven som udgangspunkt igen undervises i børnehaveklassen i det efterfølgende skoleår for derved at sikre eleven et tilstrækkeligt sprog.

Elever, som ikke består den tredje sprogprøve, skal tilbydes en frivillig fjerde sprogprøve inden undervisningens påbegyndelse i 1. klasse. Hvis eleven består den fjerde sprogprøve, kan eleven påbegynde 1. klasse. Som forberedelse til den fjerde sprogprøve tilbyder kommunalbestyrelsen elevens forældre, at eleven mod betaling kan deltage i frivillig undervisning i sommerferien.

Udgangspunktet er således, at et negativt resultat ved tredje og eventuelt fjerde sprogprøve betyder, at eleven igen skal undervises i børnehaveklassen i det efterfølgende skoleår, hvor eleven igen skal deltage i de obligatoriske sprogprøver samt sprogstimuleringsforløb.

Det foreslås, at skolelederen i helt særlige tilfælde for de elever, der ikke har bestået sprogprøven, kan beslutte, at eleven på trods heraf kan påbegynde 1. klasse, såfremt skolelederen vurderer, at elevens faglige niveau er tilstrækkeligt til at påbegynde undervisningen i 1. klasse.

Elevens påbegyndelse af undervisning i 1. klasse kan kun udsættes en gang, også selvom eleven heller ikke i anden omgang måtte bestå de tre sprogprøver.

Det foreslås, at elever som ikke består en obligatorisk sprogprøve, skal gennemgå et sprogstimuleringsforløb på skolen inden den næste sprogprøve. Sprogstimuleringsforløbene skal tilrettelægges lokalt, så der på kontinuerlig basis både er intensive forløb i og udenfor klasseværelset. Dermed fastholdes eleven som en del af klassen. Det er ikke hensigten med forslaget, at der skal ske en udvidelse af timetallet for elever, som omfattes af sprogstimulering. Hensigten er således, at møde- og sluttidspunkt på skoledagen skal være de samme for disse elever som for klassen i øvrigt.

For at sikre, at sprogligt svage elever på 1.-9. klassetrin på de omfattede skoler også får glæde af den sikkerhed, som en sprogprøve giver for det faglige niveau mv., foreslås det, at undervisningsministeren for elever i 1.-9. klasse, som modtager undervisning i dansk som andetsprog, på skoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder mindst en gang inden for de seneste tre år, kan fastsætte regler om obligatoriske sprogprøver, som forudsætning for at eleven kan ophøre med at modtage undervisning i dansk som andetsprog. Såfremt eleven ikke består prøven, skal eleven undervises på det pågældende klassetrin i to år.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil blive udmøntet således, at ministeren vil fastsætte regler om, at elever, som undervises i dansk som andetsprog på de pågældende skoler, skal bestå en obligatorisk sprogprøve, når skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for undervisning i dansk som andetsprog. I løbet af det pågældende skoleår, hvor skolelederen har vurderet, at eleven ikke længere har behov for undervisning i dansk som andetsprog, vil eleven have op til fire forsøg til at bestå den obligatoriske prøve. Sprogprøverne vil efter omstændighederne kunne placeres, så den fjerde og sidste sprogprøve afvikles umiddelbart inden påbegyndelsen af det nye skoleår i august. Det vil være en forudsætning for oprykning til næste klassetrin, at eleven består sprogprøven. Hvis eleven ikke består den obligatoriske prøve, skal den pågældende undervises på det samme klassetrin i to år samt fortsat modtage undervisning i dansk som andetsprog i henhold til de gældende regler herom, indtil skolelederen igen indstiller eleven til en obligatorisk prøve, som eleven består.

Endvidere vil der være fastsat regler om, at en elev, der først har modtaget dansk som andetsprog som basisundervisning i op til to år og derefter supplerende undervisning i dansk som andetsprog i fire år, og hvor skolelederen fortsat vurderer, at undervisning i dansk som andetsprogsundervisning er påkrævet, skal bestå en obligatorisk sprogprøve inden afslutningen af det fjerde skoleår, hvor eleven modtager supplerende undervisning i dansk som andetsprog. Sprogprøverne vil efter omstændighederne kunne placeres, så den fjerde og sidste sprogprøve afvikles umiddelbart inden påbegyndelsen af det nye skoleår i august. Hvis eleven ikke består den sidste sprogprøve, skal eleven undervises på samme klassetrin i to år og kan således ikke rykkes et klassetrin op.

Det vil sige, at en elev, der af skolelederen er blevet vurderet til at have behov for undervisning i dansk som andetsprog, vil skulle bestå en obligatorisk sprogprøve forud for, at eleven kan ophøre med at modtage denne undervisning. Eleven vil således skulle bestå den obligatoriske prøve enten, når skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for sprogstøtten, eller senest efter at have modtaget supplerende undervisning i dansk som andetsprog i fire år, eventuelt efter først at have modtaget basisundervisning i dansk som andetsprog i op til to år. Hvis eleven ikke består den obligatoriske prøve, skal den pågældende undervises på det samme klassetrin i to år samt fortsat modtage undervisning i dansk som andetsprog i henhold til de gældende regler herom, indtil skolelederen igen tager eleven til en obligatorisk prøve, som eleven består.

I forlængelse heraf vil der blive fastsat regler om, at påbegyndelsen af det efterfølgende klassetrin kun kan udsættes én gang. Eleven skal således ikke til en ny prøve ved afslutningen af det efterfølgende skoleår, med mindre skolelederen vurderer, at eleven ikke længere skal være omfattet af reglerne om dansk som andetsprog. Selvom eleven herefter ikke består sprogprøven, kan oprykning til næste klassetrin ikke udskydes yderligere, og eleven må fortsætte med at modtage supplerende undervisning i dansk som andetsprog.

Endelig er det hensigten, at undervisningsministeren fastsætter regler om rammerne og niveauet for prøverne. Det er hensigten at prøverne skal fastsættes centralt (national standard) af undervisningsministeren med udgangspunkt i Fælles Mål for dansk som andetsprog ud fra de relevante trin.

Det foreslås, at de elever, som bliver omfattet af kravet om obligatoriske sprogprøver, ikke vil være omfattet af de almindelige regler i folkeskolelovens § 11, stk. 3, om sprogvurdering i starten af børnehaveklassen og § 12, stk. 1, om klassetrinsindplacering i forhold til skolealder da der for disse elever bliver fastlagt særlige regler om henholdsvis obligatoriske sprogprøver og om oprykning til næste klasse trin. En elev kan således ikke rykkes op til næste klassetrin i medfør af § 12, stk. 1, hvis den pågældende elev ikke har bestået den obligatoriske sprogprøve.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 3 og 4.

3.2. Konsekvent indgriben overfor folkeskoler med vedvarende dårlige resultater

3.2.1. Gældende ret

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 57 d, at undervisningsministeren fører tilsyn med folkeskolars kvalitetsudvikling. I tilfælde af vedvarende dårlig kvalitet på en bestemt folkeskole eller i kommunens skolevæsen som sådant kan undervisningsministeren med henblik på at forbedre niveauet pålægge kommunalbestyrelsen at udarbejde en handlingsplan, jf. § 40 a, stk. 2, og eventuelt som et delelement heri at deltage i vejledning fra Undervisningsministeren (vejledning ved læringskonsulenterne). Ministeren fastsætter en frist for udarbejdelsen af handlingsplanen.

Undervisningsministeren fører i medfør af bestemmelsen i § 57 d tilsyn med folkeskolars kvalitetsudvikling. Herudover kan ministeren pålægge en kommunalbestyrelse at udarbejde en handlingsplan med henblik på at forbedre niveauet i skolevæsenet eller på skolen i tilfælde af vedvarende dårlig kvalitet. Ministeren har endvidere mulighed for at pålægge en kommunalbestyrelse at modtage vejledning fra Undervisningsministeriet som et delelement i en handlingsplan.

Ministerens kan til varetagelse af bl.a. lovgivnings- og vejledningsfunktioner forlange enhver oplysning, som ministeren skønner nødvendig til udførelsen af disse opgaver, meddelt af kommunalbestyrelsen og regionsrådet, jf. folkeskolelovens § 56.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til § 57 d i lovforslag nr. L 170 af 1. marts 2006, jf. Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, side 5794 ff, som vedtaget ved lov nr. 572 af 9. juni 2006, at der ved vedvarende dårlig kvalitet på en skole forstås, at det faglige niveau ud fra en helhedsvurdering, herunder som det bl.a. kommer til udtryk i testresultater og prøveresultater, i flere på hinanden følgende år ikke på tilfredsstillende måde svarer til det niveau, der må kræves i folkeskolen. I vurderingen af, om en skole udviser dårlig kvalitet, vil indgå flere forhold. Centralt vil være, om elevernes præstationer lever op til de faglige mål, som er opstillet for undervisningen på de forskellige klassetrin. Hvis skolen afviger i forhold til, hvad der burde forventes ud fra landsgennemsnit og skolens elevsammensætning, vil det også kunne være et tegn på dårlig kvalitet.

Hvis det vurderes, at der på en eller flere af kommunens skoler er tale om vedvarende dårlig kvalitet, optages der en dialog med kommunalbestyrelsen herom og eventuelt fremsættes forslag om mulige veje til forbedringer. I de tilfælde, hvor dialogen ikke fører til, at nødvendige initiativer til kvalitetsforbedring iværksættes, kan undervisningsministeren pålægge en kommunalbestyrelse at udarbejde en handlingsplan til at forbedre det faglige niveau.

Undervisningsministeren fastsætter en frist for udarbejdelse af handlingsplanen, så kommunalbestyrelsen samt skolens leder og medarbejdere hurtigst muligt kan komme i gang med at gennemføre de nødvendige ændringer og nye initiativer.

Ministerens følger op på, om handlingsplanen er egnet til at forbedre det faglige niveau, og om den rent faktisk bevirker de ønskede resultater. Rådet for Børns Læring orienteres om pålæg og opfølgning herpå.

Hvis et pålæg om at udarbejde en handlingsplan ikke efterleves af den pågældende kommunalbestyrelse inden den af ministeriet angivne frist, udgør dette i sig selv et ulovligt forhold, som Ankestyrelsen (tidligere Statsforvaltningen) har kompetence og efter omstændighederne pligt til at skride ind overfor.

Ud over adgangen til at pålægge en kommunalbestyrelse at udarbejde en handlingsplan har undervisningsministeren ingen beføjelser til at sanktionere dårlig kvalitet eller manglende overholdelse af uddannelsesregler m.v. Det er således kommunalbestyrelsens ansvar, og ministeren kan alene komme med henstillinger om indsatser samt udtale sig vejledende om forståelsen af gældende uddannelsesregler.

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 24 stk. 4, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning om nedlæggelse af en skole efter regler fastsat af undervisningsministeren. Endelig beslutning om skolenedlæggelse skal være truffet senest den 1. marts i det kalenderår, hvor nedlæggelsen skal have virkning fra august. Bestemmelsen suppleres af bekendtgørelse om proceduren ved nedlæggelse af en folkeskole (bekendtgørelse nr. 700 af 23. juni 2014).

Det fremgår af bekendtgørelsen en skole nedlægges, hvis en skole:

- 1) ophører med at have egen skolebestyrelse, egen skoleleder og eget skoledistrikt eller
- 2) henlægges under en anden skoles ledelse, jf. folkeskolelovens § 24, stk. 1, 2. pkt.

Forslag om en skolenedlæggelse offentliggøres med en tilhørende kort beskrivelse, herunder oplysninger om forslagens konsekvenser for den fremtidige skolestruktur i kommunen. Et medlem af kommunalbestyrelsen kan forlange sin afvigende mening vedrørende forslaget tilført kommunalbestyrelsens beslutningsprotokol. Medlemmet kan endvidere forlange, at den afvigende mening offentliggøres samtidig med forslaget tillige med en kort begrundelse, der affattes af medlemmet.

Offentliggørelse af forslag om en skolenedlæggelse skal som minimum ske på kommunens og den pågældende skoles hjemmeside. Kommunalbestyrelsen fastsætter en frist på mindst 8 uger for fremsættelse af indsigelser m.v. mod forslaget. Med henblik på indhentelse af udtalelse fra skolebestyrelsen ved de berørte skoler, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 2, 2. pkt., sendes forslaget senest samtidig med offentliggørelsen til udtalelse hos skolebestyrelserne ved de berørte skoler.

Efter udløbet af fristen fremsættelse af indsigelser m.v. mod forslaget, og efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 2, 2. pkt., kan kommunalbestyrelsen vedtage forslaget endeligt. Hvis der rettidigt er fremsat indsigelser m.v. mod forslaget, kan vedtagelsen dog tidligst ske 4 uger efter udløbet af fristen.

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 36, stk. 2, at er til hver skole hører et skoledistrikt, der kan være større eller mindre for hvert klassetrin. Et barn har som udgangspunkt krav på at blive optaget i skolen i det distrikt, hvor det bor eller opholder sig.

3.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Folkeskolen er et kommunalt ansvarsområde, og langt de fleste kommuner løfter ansvaret på folkeskoleområdet, som de skal. Men der ses også skoler, der vedvarende er i tilsynets fokus bl.a. på grund af udfordringer med at løfte eleverne fagligt i tilstrækkeligt omfang og dårlig trivsel på skolen.

Ingen elever er tjent med at gå på en skole, som år efter år ikke formår at skabe gode og trygge rammer for elevens faglige og sociale udvikling.

På den baggrund synes det hensigtsmæssigt at supplere de nuværende regler om kvalitetstilsynet med folkeskolen med nye statslige sanktionsmuligheder over for skoler, der vedvarende leverer dårlige faglige resultater.

Udpegningen af skoler med vedvarende dårlige faglige resultater sker fortsat gennem screeningen på de allerede udvalgte indikatorer i kvalitetstilsynet med folkeskolen, der udbygges med nye indikatorer, som har særlig fokus på parallelsamfundsproblematikken.

Det foreslås at supplere den gældende bestemmelse i § 57 d, stk. 2, med et nyt krav om, at den af kommunalbestyrelsen udarbejdede handlingsplan skal godkendes af undervisningsministeren.

Det foreslås endvidere, at der indsættes en ny bestemmelse i § 57 d, stk. 3, hvorefter ministeren kan træffe beslutning om at nedlægge en folkeskole, som ikke indenfor en treårig periode har indfriet de fastsatte mål i den af ministeren godkendte handlingsplan, jf. stk. 2.

Ministeren får dermed kompetence til at træffe beslutning om nedlæggelse af skoler, som ikke indenfor en treårig tidshorisont har indfriet de fastsatte mål. I forbindelse med en sådan beslutning finder forvaltningslovens almindelige regler anvendelse. Ministeriet skal således påse partshøring af kommunalbestyrelsen mv., før en eventuel afgørelse træffes.

Denne sanktionsmulighed har vidtrækkende konsekvenser, som skal håndteres. Det gælder i forhold til fx fordeling af elever, omplacering af undervisere, skolestruktur i kommunen mv.

Ministeren udøver ved nedlæggelse af en folkeskole i medfør af denne bestemmelse de beføjelser som kommunalbestyrelsen har i medfør af folkeskolelovens § 24, stk. 4, og den tilhørende bekendtgørelse om proceduren ved nedlæggelse af en folkeskole.

Det vil sige, at ministeriet i medfør af de fastsatte regler beslutter, om skolen skal:

1) ophøre med at have egen skolebestyrelse, egen skoleleder og eget skoledistrikt eller

2) henlægges under en anden skoles ledelse, jf. folkeskolelovens § 24, stk. 1, 2. pkt.

I forlængelse heraf skal ministeriet sørge for at sikre, at de nødvendige procedurer iagttages i forbindelse med beslutningen, herunder fordeling af eleverne.

Efter skolens nedlæggelse er det kommunalbestyrelsens ansvar at sørge for, at kommunens skoledistrikter tilpasses, så skolens elever kan fordeles på kommunens øvrige folkeskoler. Der henvises til bestemmelsen i folkeskolelovens § 36, stk. 2.

Ministeren skal dog godkende kommunalbestyrelsens beslutninger om tilpasning af kommunens skoledistrikter, jf. § 36, stk. 2, i umiddelbar forlængelse af nedlæggelsen af en folkeskole. Dette krav om ministerens godkendelse skal sikre, at kommunalbestyrelsen ikke blot ukritisk sender den nedlagte skoles udfordringer videre til en anden skole i kommunen, som herefter ikke vil have mulighed for at skabe gode og trygge rammer for den faglige og sociale udvikling blandt eleverne.

En nedlæggelse af en folkeskole betyder ikke, at kommunalbestyrelsen ikke fremadrettet kan beslutte at benytte de pågældende skolebygninger til drift af en folkeskole, men der skal i så fald være tale om en skole under anden ledelse, med en anden elevgruppe mv. jf. også det ovenfor anførte om, at ministeren skal godkende kommunalbestyrelsens beslutning om tilpasning af kommunens skoledistrikter i umiddelbar forlængelse af ministerens beslutning om at nedlægge skolen.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5 og 6.

3.3. Sprogprøver i børnehaveklasser på frie grundskoler med høj andel børn fra udsatte boligområder

3.3.1. Gældende ret

Det følger af den gældende bestemmelse i § 1, stk. 1, i friskoleloven, at friskoler og private grundskoler inden for rammerne af friskoleloven og lovgivningen i øvrigt kan give undervisning, der stemmer med skolernes egen overbevisning, og tilrettelægge undervisningen i overensstemmelse med denne overbevisning. Skolerne afgør inden for de samme rammer frit, hvilke elever de vil have på skolerne.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 1, stk. 2, at frie grundskoler giver undervisning inden for børnehaveklasse og 1.-9. klassetrin, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Skolerne skal efter deres formål og i hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Kravet i § 1, stk. 2, om, at undervisningen på frie grundskoler skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, betyder, at elever, der forlader 9. klasse på en fri grundskole, skal have fået en undervisning, som giver dem de samme muligheder for at komme videre i uddannelsessystemet, som hvis de havde gået i folkeskolen. Stå mål med-kravet er ikke et fast begreb, da det er afhængigt af den undervisning, der almindeligvis kræves i folkeskolen, som ændrer sig over tid.

Som følge heraf, skal der naturligvis være fokus på dansk som andetsprog på en fri grundskole, der har tosprogede elever. Dansk som andetsprog skal som udgangspunkt indgå som en dimension i al undervisning for de elever, der har behov.

Det følger af den gældende bestemmelse i friskolelovens § 9 f, at undervisningsministeren fører tilsyn med, at frie grundskoler overholder § 1, stk. 2, § 1 a og § 2, stk. 3, 1. pkt.

Bestemmelsen betyder, at ministeren fører tilsyn med, om frie grundskoler giver en undervisning der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, og at skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Det almindelige tilsyn med undervisningen m.v. omfatter desuden bestemmelserne i § 1 a om slutmål og undervisningsplaner samt § 2, stk. 3, 1. pkt. om dansk som undervisningssprog.

3.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som noget nyt foreslås indsat en bestemmelse i friskolelovens § 1, stk. 3, hvor det specifikt fastsættes, at folkeskolelovens § 11 a finder tilsvarende anvendelse for elever i børnehaveklassen på frie grundskoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX mindst en gang inden for de seneste tre år.

Ligeledes foreslås indsat en ny bestemmelse i friskolelovens § 1, stk. 4, hvor det fastsættes, at folkeskolelovens § 5, stk. 6, 3. pkt. finder tilsvarende anvendelse for elever i 1.-9. klasse på frie grundskoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX mindst en gang inden for de seneste tre år.

Baggrunden for forslaget er et ønske fra regeringen om at sikre, at alle børn på skoler med mere end 30 procent elever fra udsatte boligområder sikres det grundlæggende sprogligt niveau, som er nødvendigt for at kunne følge undervisningen i grundskolen, hvad enten deres forældre vælger at benytte sig af den lokale folkeskole eller en fri grundskole. Forslaget sikrer således parallelitet mellem folkeskolen og de frie grundskoler.

Det foreslås endvidere, at denne aktivitet bliver omfattet af undervisningsministerens almindelige tilsyn med de frigrundskoler i medfør af friskolelovens § 9 f, idet der er tale om et specifikt indholdsmæssigt krav til disse skolars undervisning i børnehaveklassen.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 1 og 2.

3.4. Styrket forældre ansvar gennem mulighed for bortfald af børneydelse

3.4.1. Styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børneydelse

3.4.1.1. Gældende ret

3.4.1.1.1. Folkeskolelovens regler om ulovligt skolefravær

Efter folkeskolelovens § 39, stk. 1, skal skolens leder påse, at alle elever, der er optaget i skolen, deltager i undervisningen. Undervisningsministeren har fastsat nærmere regler om fravær fra undervisningen i bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen (bekendtgørelse nr. 696 af 23. juni 2014).

Det følger af bekendtgørelsens § 1, at skolens leder og det undervisende personale, der er tilknyttet eleverne, dagligt fører kontrol med, at eleverne er til stede under undervisningen og registrerer fraværet elektronisk i de elevadministrative systemer. Der skal angives følgende om grunden til fravær:

- 1) Fravær på grund af elevens sygdom eller lignende.
- 2) Fravær med skolelederens tilladelse (ekstraordinær frihed).
- 3) Ulovligt fravær.

Det følger heraf, at fravær er ulovligt, såfremt det ikke skyldes sygdom og lignende forhold, og skolelederen ikke har godkendt det pågældende fravær.

Det følger videre af bekendtgørelsens § 4, at skolens leder i forbindelse med en elevs ulovlige fravær straks skal tage kontakt med elevens forældre med henblik på at afdække årsagen til fraværet. Ved ulovligt fravær af længere varighed eller hyppige kortvarige forsømmelser i omfang svarende hertil, skal skolens leder tage stilling til, i hvilket omfang eleven har behov for supplerende undervisning eller anden faglig støtte i henhold til folkeskolelovens. Skyldes fraværet, at eleven har svært ved følge med i undervisningen eller har problemer med andre elever eller skolens personale, skal skolens leder så hurtigt som muligt i samarbejde med eleven og forældrene kortlægge problemerne og udarbejde løsningsforslag med henblik på om fornødent at iværksætte specialpædagogisk bistand, jf. bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Ved øvrigt ulovligt fravær, skal skolens leder søge at løse problemerne i samarbejde med eleven og forældrene, eventuelt ved inddragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning, Ungdommens Uddannelsesvejledning, den kommunale sundhedstjeneste eller andre institutioner m.v., som eleven har tilknytning til. Er det ikke muligt at skabe

den nødvendige dialog med eleven og forældrene med henblik på at sikre, at eleven deltager i undervisningen, inddrager skolens leder tillige kommunalbestyrelsen.

Endelig skal skolens leder give meddelelse til kommunalbestyrelsen om fravær

- 1) straks, hvis skolen får oplysning om, at en elev opholder sig eller kan formodes at opholde sig i udlandet, og
- 2) senest, når en elev har været fraværende i en uge, herunder hvis en elev ikke er mødt i skole i den første uge efter sommerferiens afslutning, og fraværet ikke skyldes sygdom eller ekstraordinær frihed.

3.4.1.1.2. Servicelovens udvidede underretningspligt

Efter servicelovens § 153, stk. 1, skal personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, underrette kommunalbestyrelsen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage,

- 1) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte,
- 2) at et barn umiddelbart efter fødslen kan få behov for særlig støtte på grund af de vordende forældres forhold eller
- 3) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten, eller
- 4) at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb.

Som det fremgår af ovenstående, følger det af § 153, stk. 1, nr. 3, at underretningspligten indebærer en særlig regulering af pligten til at underrette, når et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte på grund af barnet eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten. Formålet er at understrege, at et bekymrende ulovligt skolefravær kan indikere, at der er vanskeligheder i barnets eller den unges forhold, som servicelovens regler om støtte til udsatte børn og unge og deres familier tager sigte på at løse.

Ulovligt skolefravær i servicelovens forstand betegner de tilfælde, hvor eleven har mange forsømmelser af kortere eller længere varighed eller meget lange fraværperioder, som ikke skyldes for eksempel sygdom eller ekstraordinær frihed med skolelederens tilladelse. Ulovligt skolefravær kan også omfatte tilfælde, hvor eleven har meget lange fraværperioder i forbindelse med for eksempel udlandsophold, herunder selvbestaltet feriefravær. Langvarigt ulovligt skolefravær kan således være et tegn på, at barnet eller den unge står over for mere komplekse sociale udfordringer, eksempelvis hvis familien er præget af psykisk sygdom, misbrug eller andre problemer, som kan forårsage, at elevens sundhed og udvikling er i fare og som betyder, at barnet eller den unge har behov for støtte efter servicelovens regler.

Der kan imidlertid også forekomme tilfælde, hvor der vil være grund til at underrette kommunalbestyrelsen, selvom elevens fravær ikke af skolen er kategoriseret som ulovligt fravær, men hvor fraværet er kategoriseret som fravær på grund af elevens sygdom eller lignende. Det drejer sig om tilfælde, hvor der er grundlag for at antage, at elevens sygdom eller lignende skyldes vanskeligheder i barnets eller den unges forhold, som servicelovens regler om støtte til udsatte børn og unge og deres familie, tager sigte på at løse. Det drejer sig derimod ikke om kortere eller længere perioder med sygdom, hvor det er utvivlsomt, at barnets sygdom ikke skyldes sådanne forhold.

Det bemærkes, at underretningspligten ikke retter sig mod problemstillinger, der normalt kan løses i det almindelige skole-hjem-samarbejde eller ved andre initiativer og tiltag fra skolens side som f.eks. problemer med større elevers skolefravær på grund af skoletræthed.

Foruden tilfælde af ulovligt skolefravær bemærkes endvidere, at underretningspligten generelt set også omfatter tilfælde, hvor en elevs hyppige skoleskift giver grund til at antage, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte. Skolelederne er således i disse tilfælde omfattede af underretningspligten efter § 153, stk. 1.

Den endelige vurdering af, hvorvidt ulovligt skolefravær er af en karakter og af et omfang, der betyder, at der skal foretages en underretning, vil komme an på et konkret skøn. Det understreges i den forbindelse, at den, der underretter, ikke skal foretage en vurdering af, om barnet eller den unge vil kunne opnå særlig støtte, da denne vurdering alene er kommunalbestyrelsens ansvar. Underretningspligten gælder uanset, at den, der underretter, har mulighed for fortsat at benytte den bistand, som findes inden for skolens regi, herunder eksempelvis støtte i regi af pædagogisk-psykologisk rådgivning eller specialundervisning. Skolen skal således fortsat varetage dialog med barnets eller den unges forældre, jf. reglerne herom i bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen (bekendtgørelse nr. 696 af 23. juni 2014), eller for eksempel tilbyde specialundervisning, uanset at kommunen er underrettet om barnets eller den unges eventuelle behov for særlig støtte. Det bemærkes, at det i den forbindelse vil være hensigtsmæssigt at samarbejde om og koordinere eventuelle samtidige tiltag.

Med personer, der udøver offentlig tjeneste, menes personer, som er ansat til at udføre offentlige opgaver på vegne af offentlige myndigheder (f.eks. statslige myndigheder, dvs. ministerier, direktorater, politi, domstole og kommunale forvaltninger), som udøver deres virksomhed i henhold til lovregler eller bestemmelser, der er fastsat med hjemmel i lov. Der kan f.eks. være tale om skolelærere eller pædagoger, som er ansatte i dagtilbud. Da eksempelvis private dagtilbud, private opholdssteder samt private eller frie skoler ligeledes udøver virksomhed i henhold til lovregler eller bestemmelser, der er fastsat med hjemmel i lov, er personer ansat i disse positioner således også omfattet af underretningspligten.

Med personer, der udøver offentligt hverv, menes personer, som ikke er ansat til at udføre offentlig tjeneste, men som i kraft af deres hverv udøver tjeneste for en offentlig myndighed, som medfører visse handlebeføjelser udadtil. Der kan f.eks. være tale om en privatansat læge, der efter anmodning tilser en beboer på et kvinde-krisecenter. Bestemmelsen omfatter også et kommunalbestyrelsesmedlem, som i udøvelsen af sit hverv får kendskab til et forhold vedrørende et barn eller en ung, der bør underrettes om efter denne bestemmelse.

Underretningspligten er i udgangspunkt personlig. Hvis en person, der udøver offentlig tjeneste eller offentlig hverv, bliver bevidst om et barn, der bør underrettes om, er pligten til at tage kontakt til kommunalbestyrelsen således personlig. Der er derimod intet krav om inddragelse af lederen ved en underretning. Lederen skal således ligeledes have den personlige viden for, at underretningspligten kan træde i kraft.

Med særlig støtte henvises til støtte efter servicelovens kapitel 11 om særlig støtte til børn og unge. Der er således ikke underretningspligt i situationer, hvor barnets eller den unges vanskeligheder har en karakter, som reglerne om særlig støtte efter servicelovens kapitel 11 ikke tager sigte på at løse.

Underretningspligten indtræder uanset, hvad der er årsagen til, at barnet eller den unge kan have behov for særlig støtte.

3.4.1.1.3. Forholdet til lovgivning om forældreansvar

Efter servicelovens § 57 a skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at meddele forældremyndighedsindehaveren et forældreansvar, når der er risiko for, at et barns eller en ungs udvikling er i fare, og det vurderes at bero på, at forældremyndighedsindehaveren ikke lever op til sit forældreansvar. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis forældremyndighedsindehaveren ikke har reageret på meddelelser fra skolen om et barns fravær.

Forældreansvaret skal angive en eller flere konkrete handlepligter for forældremyndighedsindehaveren, som skal hjælpe forældrene til at handle anderledes til fordel for barnet, jf. § 57 a., stk. 3. Det kan fx være at følge deres barn i skole, deltage i et forældreprogram eller møde op til møder med relevante myndigheder. Sideløbende med forældreansvaret kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at iværksætte støtte efter servicelovens § 52, stk. 4.

Hvis en kommune, på baggrund af de informationer den får under den løbende opfølgning på et forældreansvar, vurderer, at forældreansvaret ikke er efterlevet, skal kommunen træffe afgørelse om, at forældreansvaret ikke er efterlevet, jf. § 57 a., stk. 7. En sådan afgørelse resulterer i, at udbetalingen af børne- og ungeydelsen for det kommende kvartal stoppes. En afgørelse om manglende efterlevelse af et ansvar træffes med virkning for det førstkommande kvartal og for ét kvartal ad gangen.

3.4.1.1.4. Forholdet til forvaltningsloven

De almindelige regler om tavshedspligt er fastsat i forvaltningsloven. Det følger således af lovens § 27, stk. 1-4, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har tavshedspligt, jf. straffeloven, når en oplysning ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som fortrolig, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, herunder eksempelvis enkeltpersoners interesse i at beskytte oplysninger om deres personlige forhold.

Det følger videre af bestemmelsens stk. 5, at der inden for den offentlige forvaltning kun kan pålægges tavshedspligt med hensyn til en oplysning, når det er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til bestemte offentlige eller private interesser som nævnt i stk. 1-4.

Efter bestemmelsens stk. 6, kan en forvaltningsmyndighed bestemme, at en person uden for den offentlige forvaltning har tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger, som myndigheden videregiver til den pågældende uden at være forpligtet hertil.

Det følger endelig af bestemmelsens stk. 7, at de almindelige regler i forvaltningsloven og straffelovens §§ 152 og 152 c-152 f om strafansvar for uberettiget videregivelse af fortrolige oplysninger fra en myndighedsperson m.v. også finder anvendelse på overtrædelse af pålæg efter stk. 6.

Fagpersoners udvidede underretningspligt efter servicelovens § 153, stk. 1, vil altid gå forud for forvaltningslovens regler om tavshedspligt. De omfattede faggrupper er således forpligtet til at underrette kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med servicelovens § 153, stk. 1, selv i de tilfælde hvor de ifølge forvaltningsloven m.fl. har tavshedspligt.

I forvaltningsloven kapitel 5, § 19 er forståelsen og anvendelsen af partshøring, herunder dets undtagelser beskrevet. En forvaltningsmyndighed er forpligtet til at lade parten se og kommentere alle oplysninger, der er i en sag, som vil danne grundlag for den afgørelse forvaltningsmyndigheden herefter skal træffe, hvis oplysningerne er til ugunst for parten. Eventuelle kommentarer fra parten skal indgå i afgørelsen som myndigheden derefter træffer.

3.4.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Regelmæssig deltagelse i undervisningen er en forudsætning for, at den enkelte elev får det maksimale faglige og sociale udbytte af den undervisning, der tilrettelægges i folkeskolen.

Ifølge folkeskolelovens § 35 skal forældremyndighedens indehaver eller den, der faktisk sørger for barnet, medvirke til, at barnet opfylder undervisningspligten, og må ikke lægge hindringer i vejen herfor.

Da børne- og ungeydelsen er en ydelse, som knytter sig til det at have børn, er det naturligt at inddrage den i overvejelser om at motivere forældremyndighedsindehavere til at løfte deres forældreansvar i forhold til deres børns skolegang.

Med lovforslaget foreslås det, at forældres ansvar for deres børns skolegang styrkes ved, at der indføres en objektiv pligt for skolelederne til altid at underrette kommunalbestyrelsen, såfremt et barn eller en ung har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover i ét kvartal. Kommunalbestyrelsen skal herefter træffe afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen.

Forslaget gælder alene ulovligt fravær. Definitionen af ulovligt fravær reguleres af folkeskolelovens § 39, stk. 1.

Formålet med forslaget er, at der bliver sat så tidligt ind som muligt på skolerne for at nedbringe elevernes fravær og håndtere de bagvedliggende årsager. Samtidig møder forældrene en konsekvens, såfremt de ikke sikrer, at deres barn deltager i undervisningen.

Med den foreslåede § 153, stk. 2, foreslås det, at skoleledere på folkeskoler skal underrette kommunalbestyrelsen, når en elev har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover inden for ét kvartal, jf. § 39, stk. 1, i folkeskoleloven.

Med den foreslåede § 155 c foreslås det, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om standsning af børn- og ungedydelser, når kommunen modtager en underretning om, at en elev har ulovligt skolefravær på 15 pct. eller derover inden for ét kvartal. Afgørelsen er gældende for ét kvartal.

3.4.2. Standsning af børne- og ungedydelser ved ulovligt fravær

3.4.2.1 Gældende ret

Der udbetales for børn og unge under 18 år en skattefri børne- og ungedydelser, jf. § 1, stk. 1 og 2, i lov om en børne- og ungedydelser, hvis betingelserne i lovens § 2 er opfyldt, herunder, at den person, der har forældremyndigheden over barnet eller har taget barnet i pleje med henblik på adoption, er fuldt skattepligtig efter kildeskattelovens § 1.

For børn under 15 år udbetales børneydelsen med en fjerdedel af den årlige ydelse i hvert kvartal, jf. § 5, stk. 3, i lov om en børne- og ungedydelser. Ydelsen udbetales første gang for det kvartal, der følger efter det kvartal, i hvilket retten til ydelsen er erhvervet. Børneydelsens størrelse afhænger af barnets alder. For børn under 3 år er beløbet 18.024 kr. årligt. For de 3-6 årige børn er beløbet 14.268 kr. årligt, og for børn i alderen 7-14 år er beløbet 11.232 kr. årligt (2018-niveau).

For unge i alderen 15-17 år udbetales en skattefri ungedydelser, jf. § 1, stk. 2, i lov om en børne- og ungedydelser, hvis betingelserne i lovens § 2 er opfyldt. Udbetalingen sker månedsvist og sidste gang for den måned, hvor den unge fylder 18 år. I den måned, hvor den unge fylder 18 år, udbetales ydelsen forholdsmæssigt svarende til antallet af dage fra månedens begyndelse til og med fødselsdagen i forhold til antallet af dage i måneden, jf. § 5, stk. 4, i lov om en børne- og ungedydelser. For de 15-17 årige er beløbet 11.232 kr. årligt (2018-niveau).

Som udgangspunkt udbetales børne- og ungedydelser til barnets mor, jf. § 4 i lov om en børne- og ungedydelser. Andre ydelsesmodtagere kan eksempelvis være barnets far, hvis barnet bor hos ham, eller den person, som har taget barnet i pleje med henblik på adoption.

Børne- og ungedydelser indkomstafrappes, jf. § 1 a i lov om en børne- og ungedydelser. Dette indebærer, at ydelsen nedsættes med 2 pct. af den del af topskattegrundlaget efter personskattelovens § 7, stk. 1 og 3, der overstiger et grundbeløb på 765.800 kr. (2018-niveau).

Retten til børne- og ungedydelser er betinget af, at kommunalbestyrelsen for det pågældende kvartal ikke har meddelt Udbetaling Danmark, at en afgørelse om manglende efterlevelse af forældreplæg, jf. § 57 a, stk. 7, i lov om social service, skal have den virkning, at børne- og ungedydelser ikke skal udbetales, jf. § 2, stk. 1, nr. 5, i lov om en børne- og ungedydelser.

Ungeydelsen kan tilbageholdes ligeledes, jf. § 2, stk. 1, nr. 6, hvis kommunalbestyrelsen for den pågældende måned har givet Udbetaling Danmark meddelelse om, at en afgørelse om manglende efterlevelse af pligten til uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet for 15-17-årige, jf. § 2 a, stk. 3, i lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. skal have den virkning, at ungedydelser standses.

Endvidere kan der ikke ske udbetaling af børneydelsen, hvis kommunalbestyrelsen for det pågældende kvartal har meddelt Udbetaling Danmark, at de har truffet afgørelse efter dagtilbudslovens § 12, stk. 2, om standsning af børneydelsen, jf. § 2, stk. 1, nr. 8 i lov om børne- og ungedydelser.

Retten til den fulde ydelse er endvidere betinget af, at mindst en af de personer, der har forsørgelsespligten over for barnet, har haft bopæl eller beskæftigelse her i riget i mindst 6 år inden for de seneste 10 år forud for den periode, udbetalingen vedrører, jf. § 2, stk. 1, nr. 7, i lov om en børne- og ungedydelser. Retten til fuld ydelse optjenes gradvist, så der efter 18 måneders bopæl eller beskæftigelse udbetales 25 pct. af ydelsen, efter 36 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget udbetales 50 pct. af ydelsen, efter 54 måneders bopæl eller beskæftigelse udbetales 75 pct. af ydelsen og efter 72 måneders bopæl eller beskæftigelse udbetales hele ydelsen.

For personer omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning EF nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, det vil sige personer fra EU/EØS-lande og Schweiz, samt statsløse og flygtninge bosat i en medlemsstat, og som er eller har været omfattet af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, samt disses familiemedlemmer og efterladte, gælder et såkaldt sammenlægningsprincip, jf. forordningens artikel 6. I disse tilfælde skal der ved vurdering af, om der er optjent ret til en ydelse, foretages sammenlægning med perioder, der er tilbagelagt efter et andet EU/EØS-lands eller Schweiz' lovgivning.

3.4.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af den politiske delaftale på undervisningsområdet om at bekæmpe parallelsamfund, at aftalepartierne regeringen (Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance), Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti er enige om at stemme for en ændring af lov om en børne- og ungeydelse med virkning fra den 1. juli 2019.

Delaftalen vedrørende et styrket forældreansvar går ud på, at der indføres en objektiv pligt for skolelederne til altid at underrette kommunalbestyrelsen, såfremt et barn har 15 pct. ulovligt skolefravær eller derover i ét kvartal. Kommunalbestyrelsen vil derefter skulle træffe afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen og meddele Udbetaling Danmark, at der ikke skal udbetales børne- og ungeydelse for ét kvartal.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen på baggrund af en afgørelse om standsning af børne- og ungeydelse begrundet i, at et barn har 15 pct. ulovligt skolefravær eller derover inden for ét kvartal, jf. forslaget til § 155 c i lov om social service, jf. lovforslagets § 3, nr. 1 skal meddele Udbetaling Danmark, at der skal ske standsning af ydelsen for ét kvartal.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget til § 153, stk. 1, i lov om social service, jf. lovforslagets § 3, nr. 2, hvorefter der foreslås indført en objektiv pligt for skolelederne til altid at underrette kommunalbestyrelsen om, at et barn har 15 pct. ulovligt skolefravær eller derover. Kommunalbestyrelsen skal herefter træffe afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen for ét kvartal og meddele Udbetaling Danmark, at de har truffet afgørelse herom. Herefter skal Udbetaling Danmark standse børne- og ungeydelsen.

Afgørelsen skal gælde for ét kvartal, hvor der ikke vil ske udbetaling af børne- og ungeydelse.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3 og § 4.

3.5. Konsekvent indgriben overfor institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og institutioner for erhvervsrettet uddannelse med vedvarende dårlige resultater

3.5.1. Gældende ret

Det følger af den gældende bestemmelse i § 50 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne. Finder undervisningsministeren, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med lov eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold til loven, kan ministeren udstede påbud til institutionen om at ændre den pågældende virksomhed.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 53 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen for en institution at indgå en indsatsaftale med ministeren, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions undervisning eller uddannelse er utilstrækkelig. I indsatsaftalen fastsættes bl.a. mål for kvaliteten af undervisningen eller uddannelsen og de foranstaltninger, der er nødvendige for at rette op på den utilstrækkelige kvalitet. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til afhjælpning af utilstrækkelig kvalitet i undervisning eller uddannelser i forbindelse med indgåelse af en indsatsaftale.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 20 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at bestyrelsen over for undervisningsministeren er ansvarlig for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud. Hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan ministeren beslutte,

- 1) at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller
- 2) at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt.

Hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan undervisningsministeren beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 5, stk. 1, i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at undervisningsministeren efter høring af institutionens bestyrelse kan nedlægge en institution, hvis der ikke længere er behov for institutionen, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed. Det fremgår endvidere af stk. 2, at ministeren kan fastsætte vilkår for nedlæggelsen af en institution. Af stk. 3 følger, at såfremt en institution ophører, tilfalder institutionens nettoformue statskassen, jf. dog stk. 4. I henhold til stk. 4, ophører en sammenlagt institution, der er godkendt efter denne lov, jf. § 6, stk. 1, i hvilken der indgår en institution for erhvervsrettet uddannelse (bortset fra social- og sundhedsskoler), anvendes den del af nettoformuen opgjort på sammenlægningsdatoen, der hidrører fra institutionen for erhvervsrettet uddannelse, i overensstemmelse med reglerne i § 3, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. For den øvrige del af nettoformuen gælder bestemmelsen i stk. 3. Endelig fremgår det af stk. 5, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelsen af formuen efter stk. 3 og 4.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 6, stk. 1, i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en eller flere af de institutioner, der er omfattet af lovens § 1, stk. 1, og bestyrelsen for en eller flere institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan godkende, at to eller flere af institutionerne sammenlægges til én institution, som godkendes til at udbyde uddannelser efter en eller flere love. Reglerne om uddannelserne og tilskud til uddannelserne følger reglerne i de pågældende uddannelseslove. Undervisningsministeren beslutter, efter hvilken institutionslov den sammenlagte institution godkendes. Ved sammenlægningen opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution. Det følger videre af bestemmelsens stk. 2, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en institution kan godkende en spaltning af institutionen. Ved spaltningen overdrages aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser som helhed til flere bestående eller nystiftede selvejende uddannelsesinstitutioner. Endvidere kan en bestyrelse tage beslutning om en spaltning, ved hvilken institutionen overdrager en del af sine aktiver og forpligtelser til en eller flere bestående eller nye selvejende uddannelsesinstitutioner. Undervisningsministeren beslutter, efter hvilken lov de involverede institutioner godkendes. Ministeren godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt. Det følger af bestemmelsens stk. 3, at det er en betingelse for at opnå godkendelse til sammenlægningen eller spaltningen, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder. I vedtægten for den fortsættende eller modtagende institution skal der optages bestemmelser, som sikrer, at de deltagende institutioners formål tilgodeses. På samme måde skal der optages bestemmelser, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke ophører ved sammenlægningen eller spaltningen. Det følger af stk. 4, at sammenlægning eller spaltning kan gennemføres uden kreditorernes samtykke. Endelig fremgår det af stk. 5, at undervisningsministeren fastsætter regler om sammenlægning og spaltning af institutioner, herunder regler, efter hvilke kapitel 15 i selskabsloven med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på sammenlægningen og spaltningen. Bestemmelsen er ikke udmøntet.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 29 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne. Finder undervisningsministeren, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med lov eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold til loven, kan ministeren udstede påbud til institutionen om at ændre den pågældende virksomhed.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 30 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen for en institution at indgå en indsatsaftale med ministeren, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions undervisning eller uddannelse er utilstrækkelig. I indsatsaftalen fastsættes bl.a. mål for kvaliteten af undervisningen eller uddannelsen og de foranstaltninger, der er nødvendige for at rette op på den utilstrækkelige kvalitet. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til afhjælpning af utilstrækkelig kvalitet i undervisning eller uddannelser i forbindelse med indgåelse af en indsatsaftale.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 10 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at bestyrelsen over for undervisningsministeren er ansvarlig for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud. Hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan ministeren beslutte,

- 1) at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller
- 2) at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt.

Hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan undervisningsministeren beslutte, at bestyrelsen straks træder tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 2, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at undervisningsministeriets godkendelse af en institution efter stk. 1, kan tilbagekaldes, hvis der ikke længere er behov for institutionen, herunder i forhold til behovet for uddannelsesudbydere i en landsomfattende eller regional planlægning, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 3, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at tiloversbleven formue i tilfælde af institutionens ophør anvendes til undervisnings- og uddannelsesformål efter undervisningsministerens bestemmelse, jf. dog stk. 2. Af stk. 2 fremgår, at hvis der er dækning i den tiloversblevne formue, anvendes institutionens nettoformue opgjort pr. 31. december 1990 samt gaver skænket den 1. januar 1991 eller senere i form af løsøre, fast ejendom og anlægstilskud til fast ejendom til de formål, der er fastsat i den pr. 1. august 2012 gældende vedtægt. For institutioner, der på tidspunktet for overgang til denne lov er godkendt efter lov om arbejdsmarkedsuddannelsescentre, er datoerne i 1. pkt. dog henholdsvis 31. december 1993 og 1. januar 1994. Det følger af stik. 3, at formue hidrørende fra en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, der pr. 31. december 2006 var amtskommunal, jf. § 4 a, stk. 1, tilfalder statskassen ved institutionens ophør. Af stk. 4, fremgår at for fusionerede uddannelsesinstitutioner, hvori indgår selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, opgøres de enkelte institutioners formueandel, jf. stk. 1 og 2, på fusionstidspunktet. Ved ophør tilfalder den del af nettoformuen, der hidrører fra de tidligere amtskommunale institutioners formue, statskassen. Øvrig nettoformue fordeles efter reglerne i stk. 1 og 2. Endelig fremgår det af stk. 5, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om opgørelsen af formuen efter stk. 1 og 2.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 4 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en eller flere institutioner, bestyrelsen for en eller flere institutioner for uddannelsen til almen studentereksamen, bestyrelsen for en eller flere institutioner for uddannelsen til hf-eksamen og hf-enkeltfag samt bestyrelsen for en eller flere institutioner for almen voksenuddannelse m.v. kan godkende, at to eller flere af institutionerne sammenlægges til én institution, som godkendes til at udbyde uddannelser efter en eller flere love. Reglerne om uddannelserne og tilskud til uddannelserne følger reglerne i de pågældende uddannelseslove. Undervisningsministeren beslutter, efter hvilken institutionslov den sammenlagte institution godkendes. Ved sammenlægning mellem en institution for almen gymnasiale uddannelser, uddannelsen til hf-eksamen og hf-enkeltfag eller almen voksenuddannelse og en institution for erhvervsrettet uddannelse finder bestemmelsen i § 26 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. anvendelse for den del af den sammenlagte institution, der varetager uddannelsen til almen studentereksamen, hf-eksamen, hf-enkeltfag eller almen voksenuddannelse. Ved sammenlægningen opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver og gæld til den fortsættende institution. Det følger af bestemmelsens stk. 3, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen kan tillade, at en institution, der er godkendt efter loven, ved spaltning overdrager sine aktiver og gæld som helhed eller en del heraf til en eller flere selvejende uddannelsesinstitutioner. Ministeren godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt. Det følger af bestemmelsens stk. 3, at det er en betingelse for at opnå tilladelse efter stk. 1 og stk. 2, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder. I vedtægten for den fortsættende eller modtagende institution skal der optages bestemmelser, som sikrer, at de deltagende institutioners formål tilgodeses. På samme måde skal der optages bestemmelser, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke udløses ved sammenlægningen eller spaltningen. Det fremgår af stk. 4, at sammenlægning eller spaltning kan gennemføres uden kreditorernes samtykke. Endelig følger det af stk. 5, at undervisningsministeren fastsætter regler, hvorefter kapitel 15 i selskabsloven med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på sammenlægningen eller spaltningen.

3.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Langt de fleste gymnasier, voksenuddannelsescentre og institutioner for erhvervsrettede uddannelser leverer gode ungdomsuddannelser. Men ingen elever er tjent med at gå på en ungdomsuddannelse, som år efter år ikke formår at skabe trygge rammer for elevernes udvikling. Der skal kunne gribes konsekvent ind over for institutioner, der vedvarende er i tilsynets fokus.

Det foreslås derfor at udvide de eksisterende sanktionsmuligheder over for ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Som noget nyt foreslås derfor indført en bestemmelse i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvorefter undervisningsministeren kan

fratage en institution eller en afdeling af en institution, hvis kvaliteten af dens undervisning eller en eller flere af dens uddannelser er utilstrækkelig, og institutionen som følge heraf er pålagt en indsatsaftale med ministeren, adgangen til at optage elever ved optagelsesprøve, standardiseret vurdering eller vejledningssamtale. Det forudsættes, at ministeren løbende vurderer, om tiltaget fortsat er påkrævet.

Bestemmelserne ændrer ikke på elevernes mulighed for optagelse på den pågældende ungdomsuddannelse efter de gældende adgangsforudsætninger i lov om gymnasiale uddannelser og lov om erhvervsuddannelser. Eleverne vil således, såfremt de opfylder adgangsforudsætningerne, skulle optages på en anden institution.

Hensigten med bestemmelserne er at bidrage til, at elever med lav faglighed får bedre muligheder for at hæve deres faglige niveau, da de ellers så faldt ikke optages på en institution, der har vanskeligt ved at levere trygge rammer eller et højt fagligt niveau.

I forbindelse med ministerens udarbejdelse af et eventuelt pålæg om, at en institution eller en afdeling af en institution, dvs. et udbudssted, skal ophøre med optage elever ved optagelsesprøve, standardiseret vurdering eller vejledningssamtale, skal ministeren tage hensyn til elevernes transportafstand ved optag på en anden institution fx i forhold til afgrænsning af, hvilke elever der ikke optages.

Det foreslås endvidere som noget nyt, at undervisningsministeren kan træffe beslutning om at en institution skal nedlægges eller sammenlægges eller spaltes med en eller flere institutioner, hvis institutionen ikke indenfor en treårig periode har indfriet de fastsatte mål i den med ministeren indgåede indsatsaftale.

Det er en forudsætning for sammenlægning efter forslaget, at bestyrelsen for den institution, som ministeriet ønsker den dårligt præsterende institution sammenlagt med, godkender en sammenlægning i medfør af lovens almindelige regler om sammenlægning af institutioner.

I forbindelse med en beslutning om at nedlægge, sammenlægge eller spalte en institution finder forvaltningslovens almindelige regler anvendelse. Ministeriet skal således påse partshøring af institutionens bestyrelse mv., før en eventuel afgørelse træffes.

Der er tale om en meget indgribende foranstaltning, og det er derfor alene hensigten, at sanktionen skal finde anvendelse i særligt grove tilfælde. Det forudsættes således, at de mindre indgribende bestemmelser om, at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt, først er forsøgt anvendt uden resultat.

En eventuel nedlæggelse af en institution vil bl.a. medføre behov for håndtering af forhold omkring omplacering af elever. Desuden skal ske afskedigelse af institutionens leder og øvrige personale. Der skal ligeledes ved institutionens nedlæggelse forestås likvidation af institutionen. Nettoformuen, opgjort på likvidationstidspunktet, tilfalder statskassen.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Lovforslaget består af en række initiativer, der vil have økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Ad 3.[x].[x]. Sprogprøver

Det vurderes, at forslaget vil medføre udgifter i det offentlige som følge af 1) opfølgning på sprogvurdering, 2) øget brug af sprogstimulering, 3) øget brug af PPR-udredning, 4) flere omgængere i 0. klasse og 5) udgifter til evaluering af tosprogede elevers kompetencer.

Hertil kommer administrative udgifter i det offentlige i opstartsperioden til initiativer der understøtter ovenstående. Dette omhandler udvikling af sprogtest og forældrekurser m.fl.

Ad 1) forudsættes det, at ca. 1.800 børn, er omfattet af kriterierne i lovforslaget og vil have behov for opfølgning på sprogprøverne i form af, at lærerne skal forberede og efterbehandle prøverne samt drøfte resultaterne med forældrene. Merudgifterne herved vedrører arbejdstid på skolerne. Merudgifterne herved vurderes at være ca. 2 mio. kr. i 2019 og 4 mio. kr. årligt i 2020 og frem.

Ad 2) forudsættes det, at 360 børn omfattet af kriterierne i lovforslaget vil have behov for ekstra sprogstimulering på baggrund af deres resultater i sprogprøverne. Merudgifterne herved vurderes at være ca. 3 mio. kr. i 2019 og 8 mio. kr. årligt i 2020 og frem. Herudover forudsættes det, at der være afledte udgifter til finansiering af sommerskoletilbud til en

del af de ovenstående børn, der har behov for yderligere sprogstimulering på 2 mio. kr. årligt i 2020 og frem, samt mindreudgifter som følge af, at færre børn vil gå en klasse om, samt have behov for sprogstimulering fremadrettet. Mindreudgifterne ved sidstnævnte forventes at være 1 mio. kr. i 2019, og 2 mio. kr. årligt i 2021 og frem.

Ad 3) forudsættes det, at 360 af de børn omfattet af kriterierne i lovforslaget, der ikke består prøven, vil have behov for en vurdering af børnenes støttebehov (PPR-udredning). Merudgifterne herved vurderes være under 0,5 mio. kr. årligt i 2019 og herefter.

Ad 4) forudsættes det, at ca. 180 børn omfattet af kriterierne i lovforslaget vil skulle gå børnehaveklassen om som følge af negativt resultat af sprogsprøverne. Merudgifterne herved vurderes at være ca. 4 mio. kr. i 2020 og 10 mio. kr. årligt i 2021 og frem.

Ad 5) forudsættes det, at ca. 650 faldende til 420 børn vil være omfattet af kriterierne som fastsat i lovforslaget og herved skulle have deres sproglige kompetencer evalueret. Merudgifterne herved vurderes at være ca. 5 mio. kr. i 2020 og 9 mio. kr. i 2021 og 7 mio. kr. årligt herefter.

De administrative konsekvenser ved hele forslaget forbundet med udvikling af materiale, sprogtest mv. vurderes at være 7 mio. kr. i 2018 og 8 mio. kr. i 2019.

En del af udgifterne til initiativet vil vedrøre udgifter, der skal afholdes af skolerne og herved kommunerne. Det forudsættes, at der afsættes en samlet ramme på finansloven, som skolerne kan få refunderet udgifter forbundet med ovenstående til.

Den samlede ramme til udgifter i skolerne, der vil kunne refunderes af staten er 6 mio. kr. i 2019, 27 mio. kr. i 2020, 34 mio. kr. i 2021 og 32 mio. kr. årligt i 2022 og herefter.

Samlet set vil merudgifterne ved initiativet være 7 mio. kr. i 2018, 14 mio. kr. i 2019, 27 mio. kr. i 2020, 34 mio. kr. i 2021 og 32 mio. kr. i 2022 og herefter.

Ad 3.[x].[x]. Konsekvent indgriben overfor folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner
Lovforslaget vil medføre administrative udgifter til tilsyn, vejledning og sanktioner forbundet med konsekvent indgriben over for folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner. Derudover vil lovforslaget medføre administrative merudgifter forbundet med udarbejdelse af nye indikatorer til brug for identifikation af udfordrede folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner.

Det vurderes, at en række folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner vil blive omfattet af de skærpede krav i lovgivningen. Dette vil medføre merudgifter i staten til øget vejledning, tilsyn og sanktioner på 24 mio. kr. årligt i 2019 og herefter.

Hertil kommer udgifter forbundet med udarbejdelse af nye indikatorer, hvilket vurderes at udgøre 2 mio. kr. årligt fra 2018 og herefter.

Initiativet vil samlet set medføre merudgifter på 2 mio. kr. i 2018 og 22 mio. kr. årligt i 2019 og herefter.

Ad 3.[x].[x]. Styrket forældreansvar

Det vurderes, at forslaget om standsning af børne- og ungeydelsen som følge af ulovligt skolefravær i udgangspunktet vil indebære, at godt 4.100 forældre vil miste børne- og ungeydelsen i et kvartal, svarende til mindreudgifter på ca. 9 mio. kr. årligt i umiddelbar virkning, med virkning fra og med august i 2019. Det forudsættes endvidere, at forslaget har en positiv adfærdsvirkning i forhold til de ulovlige skolefravær, således at dette vil blive reduceret med ca. 10 pct. årligt de kommende år.

Dermed skønnes mindreudgifterne til børne- og ungeydelsen samlet set at være 4 mio. kr. i 2019, 8 mio. kr. i 2020, 7 mio. kr. i 2021 og 6 mio. kr. i 2022 og årligt herefter.

Herudover vurderes lovforslaget at medføre øgede administrative opgaver til kommuner i form af ekstra underretningsopgaver for skoleledere, øget kommunal sagsbehandling som følge af flere underretninger og merudgifter til sociale foranstaltninger efter serviceloven. Forslaget ventes desuden at medføre ekstra omkostninger for Udbetaling Danmark som led i standsning af børne- og ungeydelsen. Endelig påregnes meromkostninger som følge af et øget antal klagesager.

De samlede økonomiske konsekvenser af lovforslaget skønnes at medføre merudgifter på 23 mio. kr. i 2019, 25 mio. kr. i 2020, 22 mio. kr. i 2021 og 2022 mio. kr. i 2022 og herefter.

Lovforslaget samlet set

Lovforslaget samlet set vurderes, jf. ovenfor pkt. 3.[x.].[x]. Sprogprøver, 3.[x.].[x]. Styrket indgriben overfor institutioner og 3.[x.].[x]. Styrket forældreansvar at medføre merudgifter på 9 mio. kr. i 2018, 59 mio. kr. i 2019, 74 mio. kr. i 2020, 79 mio. kr. i 2021 og 75 mio. kr. i 2022.

Øvrige bemærkninger om de økonomiske konsekvenser udestår.

5. Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Det bemærkes, at det følger af aftalen om ét samlet familieretligt system, at reglerne for børne- og ungeydelsen skal ændres, så udbetalingen som udgangspunkt sker ligeligt mellem forældrene fra 2020. Dette vil medføre yderligere administrative merudgifter fra 2020, idet standsningen skal foretages over for begge forældre, der modtager ydelsen. De administrative konsekvenser heraf skal kvantificeres nærmere.

Herudover vurderes lovforslaget at medføre øgede administrative opgaver til kommuner i form af ekstra indberetningsopgaver for skoleledere, øget kommunal sagsbehandling som følge af flere indberetninger og merudgifter til sociale foranstaltninger efter serviceloven. Forslaget vil desuden medføre omkostninger for Udbetaling Danmark i forbindelse med standsning af børne- og ungeydelsen.. Endelig påregnes meromkostninger som følge af et øget antal klagesager.

Øvrige bemærkninger om de administrative konsekvenser udestår.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget vil indebære, at forældre, hvis børn ikke består den obligatoriske sprogprøve i 0. klasse, som led i sprogstimuleringsforløbet vil blive involveret tæt i deres børns sproglige udvikling.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Høring

Et lovudkast har forud for fremsættelsen været sendt til høring hos følgende:

Adoption & Samfund, Advokatsamfundet, Akademikerne, Ankestyrelsen, Arbejdsbevægelsens Erhvervsråd, ATP, B_SOSU, Borger- og Retssikkerhedschefen i SKAT, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforening (BUPL), Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, CEPOS, CEVEA, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Lærerforening, Danmarks Privatskoleforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Blindesamfund, Danske Døves Landsforbund, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Dansk Erhverv, Danske Erhvervsskoler- og Gymnasier - Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler- og Gymnasier – Lederne, Dansk Flygtningehjælp, Danske Gymnasier, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Danske Handicaporganisationer, Danske HF og VUC, Dansk Metal, Dansk Musikskolesammenslutning, Danske Musik- og Kulturskoleledere, Dansk Musikpædagogisk Forening, Danske Regioner, Danske Professionshøjskoler, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske SOSU-skoler, Danske Skoleelever, Dansk Told og Skatteforbund, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Datatilsynet, De Private Sociale Tilbud (LOS), Det Centrale Handicapråd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Efterskoleforeningen, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervsskolelederne, Erhvervsskolernes ElevOrganisation, Erhvervsstyrelsen – Team Effektiv Regulering, Fag og Arbejde (FOA), Finans Danmark, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Frie Fagskoler, Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af forstandere

og direktører ved AMU-centrene, Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler, Foreningen af Danske Skatteankenævn, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen for Forældre til Elever i Fri- og Privatskoler, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forsikring- og Pension, Frie Skolers Lærerforening, FRS – danske revisorer, FTF, Grønlands Hjemmestyre, Handelsskolernes Lærerforening, HK Privat, Institut for Menneskerettigheder, ISOBRO, Justisia, Klagenævnet for Specialundervisning, KL, KRAKA, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere (LVU), Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsforening af 10. klasseskoler i Danmark, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere (LU), Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Landssamråd for PPR-chefer, Landsskatteretten, Lederforeningen for VUC, Lilleskolerne, Moderniseringsstyrelsen, Private Gymnasier og Studenterkurser, Retssikkerhedssekretariatet, Rigsombuddet på Færøerne, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Voksen og Efteruddannelse (VEU-Rådet), Skatteankestyrelsen, Skolelederforeningen, Skole og Forældre, Socialpædagogernes Landsforbund, SRF Skattefaglig Forening, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Team Danmark, Uddannelsesforbundet, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Ungdomsringen, Ungdomsskoleforeningen, VUC Bestyrelsesforeningen. Lovudkastet har endvidere været offentliggjort på Høringsportalen (www.hoeringsportalen.dk).

10. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vurderes at medføre merudgifter for staten og kommunerne inden for en samlet ramme på 9 mio. kr. i 2018, 59 mio. kr. i 2019, 74 mio. kr. i 2020, 79 mio. kr. i 2021 og 75 mio. kr. i 2022.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner		Forslaget vil medføre omkostninger for Udbetaling Danmark i forbindelse med standsning af børne- og ungeydelsen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Som noget nyt foreslås det indført i folkeskolelovens § 5, stk. 6, at undervisningsministeren i forhold til elever i 1.-9. klasse, som modtager undervisning i dansk som andetsprog, på skoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. xx, mindst en gang inden for de seneste tre år, kan fastsætte regler om obligatoriske sprogprøver, som forudsætning for at eleven fratages undervisning i dansk som andetsprog, eller rykkes et klassetrin op. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet offentliggør i januar hvert år en opdateret liste over udsatte boligområder, der vil blive lagt til grund for Undervisningsministeriets liste over skoler, som det kommende skoleår vil være omfattet af de nye krav efter denne bestemmelse.

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens 5, stk. 6, at der i fornødent gives omfang undervisning i dansk som andetsprog til tosprogede børn i grundskolen. Undervisningsministeren fastsætter regler om undervisning i dansk som andetsprog til tosprogede børn og om modersmålsundervisning af børn fra medlemsstater i Den Europæiske Union, fra lande, som er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, samt fra Færøerne og Grønland. Undervisningsministeren kan fravige stk. 1-3, §§ 7 og 7 a, § 13, stk. 3, § 14, og § 14 b, stk. 2, 1. pkt., i forbindelse med fastsættelse af regler om undervisning i dansk som andetsprog og modersmålsundervisning.

§ 5, stk. 6, fastsætter således, at der i fornødent omfang skal gives undervisning i dansk som andetsprog til tosprogede elever i grundskolen.

Der er fastsat nærmere regler om dansk som andetsprog i bekendtgørelse om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog (bekendtgørelse nr. 1053 af 29. juni 2016).

I henhold til bekendtgørelsen er udgangspunktet for andetsprogsundervisningen, at den så vidt muligt skal gives i den almindelige klasse. Tosprogede elever, som er i stand til at deltage i den almindelige undervisning i klassen, skal således gives supplerende undervisning i dansk som andetsprog. Den supplerende undervisning foregår som udgangspunkt som en integreret del af den almindelige undervisning i klassen – enten som en dimension i den almindelige undervisning, eller på særlige hold eller som enkeltmandsundervisning. Undervisning i supplerende dansk som andetsprog, der ikke kan foregå som en integreret del af den almindelige undervisning i klassen, skal foregå i tiden til understøttende undervisning eller uden for den almindelige undervisningstid.

Det følger endvidere af bekendtgørelsen, at hvis elevens behov for sprogstøtte betyder, at eleven ikke ved optagelsen kan deltage i den almindelige undervisning i klassen, så gives der basisundervisning i dansk som andetsprog i en modtagelsesklasse. Basisundervisningen kan også gives på særlige hold eller som enkeltmandsundervisning.

Udgangspunktet er dog fortsat, at elever der modtager dansk som andetsprogsundervisning skal gå i en almindelig klasse, og derfor er det også målet for elever i modtagelsesklasser m.v., at de skal indsluses i en almindelig klasse. Derfor ophører basisundervisningen, når eleverne vurderes at kunne deltage i den almindelige undervisning med yderligere undervisning i dansk som andetsprog ved siden af eller som en integreret del af undervisningen i klassen. Denne indslusning i en almindelig klasse skal ske senest efter to års forløb.

Det er skolelederen, eller den, som skolelederen delegerer sin beføjelse til, som foretager vurderingen af, hvordan den enkelte elev på den mest hensigtsmæssige og læringsfremmende måde skal modtage sin andetsprogsundervisning.

Med henblik på at sikre, at sprogligt svage elever på 1.-9. klassetrin på skoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder mindst en gang inden for de seneste tre år, og hvor der i medfør af dette lovforslags § 1, nr. 3 foreslås indført obligatoriske sprogprøver i børnehaveklassen, også får glæde af den sikkerhed, som en sprogprøve giver dels for det faglige niveau på skolen og dels for den enkelte elevs parathed til at være fuldt integreret i almenundervisningen uden sprogstøtte, foreslås det, at undervisningsministeren for elever i 1.-9. klasse, som modtager undervisning i dansk som andetsprog, på skoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder mindst en gang inden for de seneste tre år, kan fastsætte regler om obligatoriske sprogprøver, som forudsætning for at eleven kan ophøre med at modtage undervisning i dansk som andetsprog. Såfremt eleven ikke består prøven, skal eleven undervises på det pågældende klassetrin i to år.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil blive udmøntet således, at ministeren vil fastsætte regler om, at elever, som undervises i dansk som andetsprog på de pågældende skoler, skal bestå en obligatorisk sprogprøve, når skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for undervisning i dansk som andetsprog. I løbet af det pågældende skoleår, hvor skolelederen har vurderet, at eleven ikke længere har behov for undervisning i dansk som andetsprog, vil eleven have op til fire forsøg til at bestå den obligatoriske prøve. Sprogprøverne vil efter omstændighederne kunne placeres, så den fjerde og sidste sprogprøve afvikles umiddelbart inden påbegyndelsen af det nye skoleår i august. Det vil være en forudsætning for oprykning til næste klassetrin, at eleven består sprogprøven. Hvis eleven ikke består den obligatoriske prøve, skal den pågældende undervises på det samme klassetrin i to år samt fortsat modtage undervisning i dansk som andetsprog i henhold til de gældende regler herom, indtil skolelederen igen indstiller eleven til en obligatorisk prøve, som eleven består.

Endvidere vil der være fastsat regler om, at en elev, der først har modtaget dansk som andetsprog som basisundervisning i op til to år og derefter supplerende undervisning i dansk som andetsprog i fire år, og hvor skolelederen fortsat vurderer, at undervisning i dansk som andetsprogsundervisning er påkrævet, skal bestå en obligatorisk sprogprøve inden afslutningen af det fjerde skoleår, hvor eleven modtager supplerende undervisning i dansk som andetsprog. Sprogprøverne vil efter omstændighederne kunne placeres, så den fjerde og sidste sprogprøve afvikles umiddelbart inden påbegyndelsen af det nye skoleår i august. Hvis eleven ikke består den sidste sprogprøve, skal eleven undervises på samme klassetrin i to år og kan således ikke rykkes et klassetrin op.

Det vil sige, at en elev, der af skolelederen er blevet vurderet til at have behov for undervisning i dansk som andetsprog, vil skulle bestå en obligatorisk sprogprøve forud for, at eleven kan ophøre med at modtage denne undervisning. Eleven vil således skulle bestå den obligatoriske prøve enten, når skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for sprogstøtten, eller senest efter at have modtaget supplerende undervisning i dansk som andetsprog i fire år, eventuelt efter først at have modtaget basisundervisning i dansk som andetsprog i op til to år. Hvis eleven ikke består den obligatoriske prøve, skal den pågældende undervises på det samme klassetrin i to år samt fortsat modtage undervisning i dansk som andetsprog i henhold til de gældende regler herom, indtil skolelederen igen tager eleven til en obligatorisk prøve, som eleven består.

I forlængelse heraf vil der blive fastsat regler om, at påbegyndelsen af det efterfølgende klassetrin kun kan udsættes én gang. Eleven skal således ikke til en ny prøve ved afslutningen af det efterfølgende skoleår, med mindre skolelederen vurderer, at eleven ikke længere skal være omfattet af reglerne om dansk som andetsprog. Selvom eleven herefter ikke består sprogprøven, kan oprykning til næste klassetrin ikke udskydes yderligere, og eleven må fortsætte med at modtage supplerende undervisning i dansk som andetsprog.

Endelig er det hensigten, at undervisningsministeren fastsætter regler om rammerne og niveauet for prøverne. Det er hensigten at prøverne skal fastsættes centralt (national standard) af undervisningsministeren med udgangspunkt i Fælles Mål for dansk som andetsprog ud fra de relevante trin.

Til nr. 2

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens 11, stk. 3, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om obligatorisk sprogvurdering i starten af børnehaveklassen.

Bestemmelsen om den obligatoriske sprogvurdering blev indsat i folkeskoleloven med lov nr. 369 af 26. maj 2008, og det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, lovforslag nr. L 82 af 27. februar 2008, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), Tillæg A, side 3170 ff, at formålet med den obligatoriske sprogvurdering er, at undervisningen i børnehaveklassen lige fra begyndelsen tager udgangspunkt i det enkelte barns sproglige forudsætninger og princippet om undervisningsdifferentiering. Sprogvurderingen er en del af den løbende evaluering, som skal danne grundlag for vejledning af den enkelte elev og for den videre planlægning og tilrettelæggelse af undervisningen samt for underretning af forældrene om elevens udbytte af undervisningen.

Sprogvurderingen kan foretages af børnehaveklasselederen, men vurderingen kan også efter omstændighederne foretages af andre.

Der er ikke fastsat krav til, hvordan eleverne skal sprogvurderes. Undervisningsministeriet har udarbejdet sprogvurderingsmateriale, som skoler/kommuner kan vælge at benytte.

Med den foreslåede bestemmelse i § 11, stk. 3, fastsættes det, at bestemmelsen om obligatorisk sprogvurdering i starten af børnehaveklassen ikke finder anvendelse for elever omfattet af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 3.

Den foreslåede bestemmelse er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 3, hvorefter elever i børnehaveklassen på skoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX mindst en gang inden for de seneste tre år, skal bestå en obligatorisk sprogp prøve, jf. stk. 2, før de kan påbegynde undervisningen i 1. klasse. Da disse elever således bliver underlagt obligatoriske sprogp prøver, finder bestemmelsen om den obligatoriske sprogvurdering i starten af børnehaveklassen ikke anvendelse for disse elever.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Med bestemmelsen i § 11 a, som er ny, foreslås indført obligatoriske sprogp prøver for elever i børnehaveklasser på skoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX mindst en gang inden for de seneste tre år.

I *stk. 1*, foreslås det således, at elever i børnehaveklassen på skoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX mindst en gang inden for de seneste tre år, skal bestå en obligatorisk sprogp prøve, jf. stk. 2, før de kan påbegynde undervisningen i 1. klasse. Hvis eleven ikke består sprogp prøven, skal eleven igen undervises i børnehaveklassen i det efterfølgende skoleår, jf. dog stk. 4 og 5. Påbegyndelse af undervisning i 1. klasse kan kun udsættes en gang for den enkelte elev i medfør af denne bestemmelse.

Elevens påbegyndelse af undervisning i 1. klasse kan således kun udsættes en gang, også selvom eleven heller ikke i anden omgang måtte bestå de tre sprogp prøver.

Sprogp prøven skal afdække elevens sproglige kompetencer i bred forstand, det vil sige både ordforråd og sprogforståelse mv.

I *stk. 2*, foreslås det, at der gennemføres tre sprogp prøver, jf. stk. 1, i børnehaveklassen. Den første sprogp prøve gennemføres i forbindelse med undervisningens påbegyndelse, den anden sprogp prøve gennemføres i februar og den tredje sprogp prøve umiddelbart inden skoleårets afslutning. Såfremt eleven består en sprogp prøve, skal eleven ikke deltage i yderligere afprøvninger.

Sprogp prøverne er således obligatoriske, indtil eleven har bestået en sprogp prøve.

I *stk. 3*, foreslås det, at elever som ikke består en obligatorisk sprogp prøve skal gennemgå et sprogstimuleringsforløb på skolen inden den næste sprogp prøve.

Sprogstimuleringsforløbene skal tilrettelægges lokalt, så der på kontinuerlig basis både er intensive forløb i og udenfor klasseværelset. Dermed fastholdes eleven som en del af klassen. Det er ikke hensigten med forslaget, at der skal ske en udvidelse af timetallet for elever, som omfattes af sprogstimulering. Hensigten er således, at møde- og sluttidspunkt på skoledagen skal være de samme for disse elever som for klassen i øvrigt.

I *stk. 4* foreslås det, at elever, som ikke består den tredje sprogp prøve, tilbydes en frivillig fjerde sprogp prøve inden undervisningens påbegyndelse i 1. klasse. Hvis eleven består den fjerde sprogp prøve, kan eleven påbegynde 1. klasse. Som forberedelse til den fjerde sprogp prøve tilbydes eleven mod betaling deltagelse i frivillig undervisning i sommerferien. Deltagerbetaling udgør 500 kr. pr. påbegyndt uge og er fastsat i 2018-niveau og reguleres fra og med den 1. januar 2019 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Det vil være op til lokal kommunal beslutning, hvorledes den frivillige undervisning skal organiseres, herunder om der skal samles elever fra flere skoler. Da der er tale om frivillig undervisning, vil folkeskolens regler om befordring mv. ikke finde anvendelse.

Deltagerbetalingen på 500 kr. pr. uge er fastsat i 2018-niveau og reguleres fra og med den 1. januar 2019 én gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Den regulerede gebyrtakst vil hvert år blive kundgjort på Undervisningsministeriets hjemmeside.

I *stk. 5*, foreslås det, at skolelederen for de elever, der ikke har bestået sprogpøven, i helt særlige tilfælde kan beslutte, at eleven på trods heraf kan påbegynde 1. klasse, såfremt skolelederen vurderer, at elevens faglige niveau er tilstrækkeligt til at påbegynde undervisningen i 1. klasse.

Der kan fx være tale om, at en elev konkret vurderes at være i god sproglig progression, at der er forældreopbakning hjemmefra og et godt samarbejde med skolen.

I *stk. 6*, foreslås det, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om de prøver, som er nævnt i *stk. 1-5*, herunder om udarbejdelsen af prøverne, tidspunktet for prøvernes afholdelse, kravene ved prøverne og bedømmelsen af prøverne.

Det er hensigten, at sprogpøven skal afdække elevens sproglige kompetencer i bred forstand, det vil sige både ordforråd og sprogforståelse mv. Niveauet for sprogpøverne vil således skulle svare til det niveau, som eleven skal have for at kunne følge undervisningen i 1. klasse med fagligt udbytte og uden væsentlige sprogstimuleringsbehov. Testmaterialet vil bestå af dels en online-del, der kan afdække elevens receptive sprog, dels en elev/pædagog-del, der kan afdække elevens produktive sprog, og dels en del, der kan afdække elevens kommunikative strategier samt tilsvarende elevers modersmålskompetencer.

Det er endvidere hensigten, at gennemførelsen af afprøvningsprøven skal ske i et trygt miljø for eleven og gennemføres af pædagogiske medarbejdere og afvikles i en velkendt kontekst, som har lighed med de øvrige daglige- og undervisningssituationer. Skolelederen skal sikre, at forældrene er velorienterede om prøvernes gennemførelse og formål.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.1 og 3.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 12, stk. 1, at eleverne undervises på det klassetrin i grundskolen, der svarer til deres skolealder. Skolens leder kan efter samråd med forældrene bestemme, at en elev rykkes et klassetrin op eller undervises på samme klassetrin i 2 år, hvis det er til elevens bedste.

Det vil sige, at elever i dag kan undervises på samme klassetrin i to år, hvis skolelederen i samråd med forældrene på baggrund af en konkret vurdering finder, at det vil være til elevens bedste.

Anvendelsesområdet for bestemmelsen om, at en elev kan indplaceres på et lavere klassetrin, er tilfælde, hvor eleven er kommet så meget bagud, at det vil være til elevens bedste at blive indplaceret på et lavere klassetrin. Indplacering på et lavere klassetrin må ikke være den almindelige reaktion på, at en elev kommer fagligt bagud under sin skolegang. Fokus må først og fremmest rettes mod de redskaber, skolerne har til generelt at sikre fagligheden, herunder styrkelse af evalueringskulturen samt undervisningsdifferentiering, jf. folkeskolelovens § 18. Endvidere må indplacering af en elev på et lavere klassetrin ikke være en undskyldning for ikke i tide at tilbyde specialundervisning, jf. lovens § 3, stk. 2, supplerende undervisning m.v. til skolekiftende eller andre med behov for midlertidig faglig støtte, jf. lovens § 5, stk. 6, samt for tilsvarende elevers vedkommende undervisning i dansk som andetsprog, jf. lovens § 5, stk. 7.

Med den foreslåede bestemmelse i § 12, stk. 1, fastsættes det, at bestemmelsen om, at skolens leder efter samråd med forældrene kan bestemme, at en elev rykkes et klassetrin op eller undervises på samme klassetrin i 2 år, hvis det er til elevens bedste, ikke finder anvendelse for elever omfattet af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 1 og 3.

Den foreslåede bestemmelse er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1 og 3, hvorefter elever i børnehaveklassen på skoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX mindst en gang inden for de seneste tre år, skal bestå en obligatorisk sprogpøve, jf. stk. 2, før de kan påbegynde undervisningen i 1. klasse, ligesom elever i 1.-9. klasse, som modtager undervisning i dansk som andetsprog, skal bestå en obligatorisk sprogpøve, når skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for undervisning i dansk som andetsprog. Da er for disse elever fastlægges særlige regler for deres oprykning til næste klasse trin, finder den almindelige bestemmelse i den gældende § 12, stk. 1, om klasseindplacering i forhold til skolealder ikke anvendelse for disse elever. En elev kan således ikke rykkes op til næste klassetrin i medfør af § 12, stk. 1, hvis den pågældende elev ikke har bestået sprogpøven.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 57 d, at undervisningsministeren fører tilsyn med folkeskolars kvalitetsudvikling. I tilfælde af vedvarende dårlig kvalitet på en bestemt folkeskole eller i kommunens skolevæsen som sådant kan undervisningsministeren med henblik på at forbedre niveauet pålægge kommunalbestyrelsen at udarbejde en handlingsplan, jf. § 40 a, stk. 2, og eventuelt som et delelement heri at deltage i vejledning fra Undervisningsministeren (vejledning ved læringskonsulenterne). Ministeren fastsætter en frist for udarbejdelsen af handlingsplanen.

Undervisningsministeren fører i medfør af bestemmelsen i § 57 d tilsyn med folkeskolars kvalitetsudvikling. Herudover kan ministeren pålægge en kommunalbestyrelse at udarbejde handlingsplan med henblik på at forbedre niveauet i skolevæsenet eller på skolen i tilfælde af vedvarende dårlig kvalitet. Ministeren har endvidere mulighed for at pålægge en kommunalbestyrelse at modtage vejledning fra Undervisningsministeriet som et delelement i en handlingsplan.

Ministerens kan til varetagelse af bl.a. lovgivnings- og vejledningsfunktioner forlange enhver oplysning, som ministeren skønner nødvendig til udførelsen af disse opgaver, meddelt af kommunalbestyrelsen og regionsrådet, jf. folkeskolelovens § 56.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til § 57 d i lovforslag nr. L 170 af 1. marts 2006, jf. Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, side 5794 ff, som vedtaget ved lov nr. 572 af 9. juni 2006, at der ved vedvarende dårlig kvalitet på en skole forstås, at det faglige niveau ud fra en helhedsvurdering, herunder som det bl.a. kommer til udtryk i testresultater og prøveresultater, i flere på hinanden følgende år ikke på tilfredsstillende måde svarer til det niveau, der må kræves i folkeskolen. I vurderingen af, om en skole udviser dårlig kvalitet, vil indgå flere forhold. Centralt vil være, om elevernes præstationer lever op til de faglige mål, som er opstillet for undervisningen på de forskellige klassetrin. Hvis skolen afviger i forhold til, hvad der burde forventes ud fra landsgennemsnit og skolens elevsammensætning, vil det også kunne være et tegn på dårlig kvalitet.

Hvis det vurderes, at der på en eller flere af kommunens skoler er tale om vedvarende dårlig kvalitet, optages der en dialog med kommunalbestyrelsen herom og eventuelt fremsættes forslag om mulige veje til forbedringer. I de tilfælde, hvor dialogen ikke fører til, at nødvendige initiativer til kvalitetsforbedring iværksættes, kan undervisningsministeren pålægge en kommunalbestyrelse at udarbejde en handlingsplan til at forbedre det faglige niveau.

Undervisningsministeren fastsætter en frist for udarbejdelse af handlingsplanen, så kommunalbestyrelsen samt skolens leder og medarbejdere hurtigst muligt kan komme i gang med at gennemføre de nødvendige ændringer og nye initiativer.

Ministerens følger op på, om handlingsplanen er egnet til at forbedre det faglige niveau, og om den rent faktisk bevirker de ønskede resultater. Rådet for Børns Læring orienteres om pålæg og opfølgning herpå.

Hvis et pålæg om at udarbejde en handlingsplan ikke efterleves af den pågældende kommunalbestyrelse inden den af ministeriet angivne frist, udgør dette i sig selv et ulovligt forhold, som Ankestyrelsen (tidligere Statsforvaltningen) har kompetence og efter omstændighederne pligt til at skride ind overfor.

Ud over adgangen til at pålægge en kommunalbestyrelse at udarbejde en handlingsplan har undervisningsministeren ingen beføjelser til at sanktionere dårlig kvalitet eller manglende overholdelse af uddannelsesregler m.v. Det er således kommunalbestyrelsens ansvar, og ministeren kan alene komme med henstillinger om indsatser samt udtale sig vejledende om forståelsen af gældende uddannelsesregler.

For tydeliggøre, at ingen kommunalbestyrelse må ignorere tilsynets anbefalinger mv., foreslås det at supplere den gældende bestemmelse i § 57 d, stk. 2, med et nyt krav om, at den af kommunalbestyrelse udarbejdede handlingsplan skal godkendes af undervisningsministeren.

Ministerens fastsætter selv fristen for godkendelsen af handlingsplanen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Med bestemmelsen i § 57 d, stk. 3, som er ny, foreslås, at ministeren kan træffe beslutning om at nedlægge en folkeskole, som ikke indenfor en treårig periode har indfriet de fastsatte mål i den af ministeren godkendte handlingsplan, jf. stk. 2. Ved nedlæggelse af en folkeskole i medfør af denne bestemmelse udøver ministeren på kommunalbestyrelsens vegne de beføjelser, som kommunalbestyrelsen har i medfør af denne lovs § 24, stk. 4. Kommunalbestyrelsen træffer med ministerens godkendelse beslutning om tilpasning af kommunens skoledistrikter, jf. § 36, stk. 2, i umiddelbar forlængelse af ministerens beslutning om at nedlægge skolen.

Ministeren får dermed kompetence til at træffe beslutning om nedlæggelse af skoler, som ikke indenfor en treårig tidshorisont har indfriet de fastsatte mål. I forbindelse med en sådan beslutning finder forvaltningslovens almindelige regler anvendelse. Ministeriet skal således påse partshøring af kommunalbestyrelsen mv., før en eventuel afgørelse træffes.

Denne sanktionsmulighed har vidtrækkende konsekvenser, som skal håndteres. Det gælder i forhold til fx fordeling af elever, omplacering af undervisere, skolestruktur i kommunen mv.

Ministeren udøver ved nedlæggelse af en folkeskole i medfør af denne bestemmelse de beføjelser som kommunalbestyrelsen har i medfør af folkeskolelovens § 24, stk. 4, og den tilhørende bekendtgørelse om proceduren ved nedlæggelse af en folkeskole (bekendtgørelse nr. 700 af 23. juni 2014).

Det vil sige, at ministeriet i medfør af de fastsatte regler beslutter, om skolen skal:

- 1) ophøre med at have egen skolebestyrelse, egen skoleleder og eget skoledistrikt eller
- 2) henlægges under en anden skoles ledelse, jf. folkeskolelovens § 24, stk. 1, 2. pkt.

I forlængelse heraf skal ministeriet sørge for at sikre, at de nødvendige procedurer ivaretages i forbindelse med beslutningen, herunder fordeling af eleverne.

Efter skolens nedlæggelse er det kommunalbestyrelsens ansvar at sørge for, at kommunens skoledistrikter tilpasses, så skolens elever kan fordeles på kommunens øvrige folkeskoler. Der henvises til bestemmelsen i folkeskolelovens § 36, stk. 2.

Ministeren skal dog godkende kommunalbestyrelsens beslutninger om tilpasning af kommunens skoledistrikter, jf. § 36, stk. 2, i umiddelbar forlængelse af nedlæggelsen af en folkeskole. Dette krav om ministerens godkendelse skal sikre, at kommunalbestyrelsen ikke blot ukritisk sender den nedlagte skoles udfordringer videre til en anden skole i kommunen, som herefter ikke vil have mulighed for at skabe gode og trygge rammer for den faglige og sociale udvikling blandt eleverne.

En nedlæggelse af en folkeskole betyder ikke, at kommunalbestyrelsen ikke fremadrettet kan beslutte at benytte de pågældende skolebygninger til drift af en folkeskole, men der skal i så fald være tale om en skole under anden ledelse, med en anden elevgruppe mv., jf. også det ovenfor anførte om, at ministeren skal godkende kommunalbestyrelsens beslutning om tilpasning af kommunens skoledistrikter i umiddelbar forlængelse af ministerens beslutning om at nedlægge skolen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Det følger af den gældende bestemmelse i § 1, stk. 1, i friskoleloven, at friskoler og private grundskoler inden for rammerne af friskoleloven og lovgivningen i øvrigt kan give undervisning, der stemmer med skolernes egen overbevisning, og tilrettelægge undervisningen i overensstemmelse med denne overbevisning. Skolerne afgør inden for de samme rammer frit, hvilke elever de vil have på skolerne.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 1, stk. 2, at frie grundskoler giver undervisning inden for børnehaveklasse og 1.-9. klassetrin, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Skolerne skal efter deres formål og i hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Kravet i § 1, stk. 2, om, at undervisningen på frie grundskoler skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, betyder, at elever, der forlader 9. klasse på en fri grundskole, skal have fået en undervisning, som giver dem de samme muligheder for at komme videre i uddannelsessystemet, som hvis de havde gået i folkeskolen. Stå mål med-kravet er ikke et fast begreb, da det er afhængigt af den undervisning, der almindeligvis kræves i folkeskolen, som ændrer sig over tid.

Som følge heraf, skal der naturligvis være fokus på dansk som andetsprog på en fri grundskole, der har tosprogede elever. Dansk som andetsprog skal som udgangspunkt indgå som en dimension i al undervisning for de elever, der har behov.

Som noget nyt foreslås indsat en bestemmelse i friskolelovens § 1, stk. 3, hvor det specifikt fastsættes, at folkeskolelovens § 11 a finder tilsvarende anvendelse for elever i børnehaveklassen på frie grundskoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX mindst en gang inden for de seneste tre år.

Ligeledes foreslås indsat en ny bestemmelse i friskolelovens § 1, stk. 4, hvor det fastsættes, at folkeskolelovens § 5, stk. 6, 3. pkt. finder tilsvarende anvendelse for elever i 1.-9. klasse på frie grundskoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX mindst en gang inden for de seneste tre år.

Baggrunden for forslaget er et ønske fra regeringen om at sikre, at alle børn på skoler med mere end 30 procent elever fra udsatte boligområder sikres det grundlæggende sprogligt niveau, som er nødvendigt for at kunne følge undervisningen i grundskolen, hvad enten deres forældre vælger at benytte sig af den lokale folkeskole eller en fri grundskole. Forslaget sikrer således parallelitet mellem folkeskolen og de frie grundskoler.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til dette lovforslags § 1, nr. 3.

Til nr. 2

Det følger af den gældende bestemmelse i friskolelovens § 9 f, at undervisningsministeren fører tilsyn med, at frie grundskoler overholder § 1, stk. 2, § 1 a og § 2, stk. 3, 1. pkt.

Bestemmelsen betyder, at ministeren fører tilsyn med, om frie grundskoler giver en undervisning der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, og at skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Det almindelige tilsyn med undervisningen m.v. omfatter desuden bestemmelserne i § 1 a om slutmål og undervisningsplaner samt § 2, stk. 3, 1. pkt. om dansk som undervisningssprog.

Den foreslåede bestemmelse er en konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 1, hvorefter elever på frie grundskoler, hvor mere end 30 procent af eleverne bor i et boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder, jf. XX mindst en gang inden for de seneste tre år, bliver omfattet af de foreslåede bestemmelser i folkeskolelovens § 11 a og § 5, stk. 6, 3. pkt. Frie grundskoler, som bliver omfattet af bestemmelsen i lovforslagets § 2, nr. 1, bliver således omfattet af et direkte indholdskrav i forhold til undervisningen af disse elever, og det er herefter en naturlig konsekvens, at denne aktivitet bliver omfattet af det almindelige tilsyn.

Til § 3

Til nr. 1

Efter servicelovens § 153, stk. 1, skal personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, underrette kommunalbestyrelsen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage,

1) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte,

2) at et barn umiddelbart efter fødslen kan få behov for særlig støtte på grund af de vordende forældres forhold eller

3) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten, eller

4) at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb.

Med personer, der udøver offentlig tjeneste menes personer, som er ansat til at udføre offentlige opgaver på vegne af offentlige myndigheder (f.eks. statslige myndigheder, dvs. ministerier, direktorater, politi, domstole og kommunale forvaltninger), som udøver deres virksomhed i henhold til lovregler eller bestemmelser, der er fastsat med hjemmel i lov. Der kan f.eks. være tale om skolelærere eller pædagoger, som er ansatte i dagtilbud. Med personer, der udøver offentligt hverv menes personer, som ikke er ansat til at udføre offentlig tjeneste, men som i kraft af deres erhverv udøver tjeneste for en offentlig myndighed, som medfører visse handlebeføjelser udadtil. Der kan f.eks. være tale om en privatansat læge, som i udøvelsen af sit hverv får kendskab til et forhold vedrørende et barn eller en ung, der bør underrettes om efter denne bestemmelse. Bestemmelsen omfatter ligeledes hverv, hvis udførelse hviler på offentlige valg, herunder kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Underretningspligten er personlig. Hvis en person, der udøver offentlig tjeneste eller offentlig hverv bliver bevidst om et barn, der bør underrettes om, er pligten til at tage kontakt til kommunalbestyrelsen således personlig. Der er intet krav om inddragelse af lederen ved en underretning. Lederen skal således ligeledes have den personlige viden for at underretningspligten kan træde i kraft.

Med særlig støtte henvises til støtte efter servicelovens kapitel 11 om særlig støtte til børn og unge. Der er således ikke i dag underretningspligt i situationer, hvor barnets eller den unges vanskeligheder har en karakter, som reglerne om særlig støtte efter servicelovens kapitel 11 ikke tager sigte på at løse.

Underretningspligten indtræder uanset, hvad der er årsagen til, at barnet eller den unge kan have behov for særlig støtte.

Den, der underretter, skal ikke foretage en vurdering af, om barnet eller den unge vil kunne opnå særlig støtte. Denne vurdering foretages af kommunalbestyrelsen.

Fravær er ulovligt, hvis det ikke skyldes sygdom eller lignende forhold, og skolelederen ikke har godkendt fraværet. Der henvises til folkeskolelovens § 39, stk. 1, og bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen.

Der er i servicelovens § 153 om den udvidede underretningspligt ikke fastsat en grænse for, hvor meget ulovligt skolefravær et barn eller en ung må have, før fraværet må antages at være så bekymrende, at der skal foretages en underretning.

Med den foreslåede § 153, stk. 2, indskræpes det, at 15 pct. ulovligt skolefravær og derover er så bekymrende, at kommunen skal underrettes, uagtet om barnet eller den unge ellers vurderes at have behov for særlig støtte efter serviceloven.

Det gælder dog stadig, uanset hvor meget eller lidt skolefravær et barn eller ung har, at skolelederen – i lighed med øvrige fagpersoner omfattet af den udvidede underretningspligt – skal underrette kommunen, hvis vedkommende får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte, har været udsat for overgreb, eller at der på anden vis foreligger forhold, som bevirker, at der kan være anledning til foranstaltninger efter serviceloven, jf. § 153, stk. 1, nr. 1-4.

Definitionen af ulovligt skolefravær fremgår af førnævnte § 39, stk. 1 i folkeskoleloven samt tilhørende bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen.

Forslaget omfatter elevers ulovlige fravær i folkeskolen.

Skolelederen er i den foreslåede § 153, stk. 2, ansvarlig for, at registreringen og indberetningen af fravær sker efter reglerne i den gældende bekendtgørelse herom, og at der foreligger den fornødne dokumentation for fraværet. Det lægges til grund, at kommunerne anvender eksisterende data og registreringsløsninger til at registrere fravær til brug for kommunalbestyrelsen, og at der således ikke skal ske en central systemunderstøttelse af registreringen.

Til nr. 2

Efter servicelovens § 57 a skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at meddele forældremyndighedsindehaveren et forældre påbåd, når der er risiko for, at et barns eller en ungs udvikling er i fare, og det vurderes at bero på, at forældremyndighedsindehaveren ikke lever op til sit forældreansvar. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis forældremyndighedsindehaveren ikke har reageret på meddelelser fra skolen om et barns fravær.

Forældreplåget skal angive en eller flere konkrete handlepligter for forældremyndighedsindehaveren, som skal hjælpe forældrene til at handle anderledes til fordel for barnet, jf. § 57 a., stk. 3. Det kan fx være at følge deres barn i skole, deltage i et forældreprogram eller møde op til møder med relevante myndigheder. Sideløbende med forældreplåget kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at iværksætte støtte efter servicelovens § 52, stk. 4.

Hvis en kommune, på baggrund af de informationer den får under den løbende opfølgning på et forældreplåge, vurderer, at forældreplåget ikke er efterlevet, skal kommunen træffe afgørelse om, at forældreplåget ikke er efterlevet, jf. § 57 a., stk. 7. En sådan afgørelse resulterer i, at udbetalingen af børne- og ungeydelsen for det kommende kvartal stoppes. En afgørelse om manglende efterlevelse af et plåge træffes med virkning for det førstkomende kvartal og for ét kvartal ad gangen.

Med den foreslåede § 155 c. sættes der endnu tidligere ind på skolerne for at nedbringe elevernes fravær og håndtere de bagvedliggende årsager. Det foreslås således i § 155 c., at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen for ét kvartal, når kommunen har modtaget en underretning om ulovligt skolefravær efter den foreslåede § 153, stk. 2. Dermed skal der således ikke først træffes afgørelse om et forældreplåge efter § 57 a., som efter en konkret vurdering ikke er efterlevet, før forældremyndighedsindehaverne trækkes i børne- og ungeydelsen.

Inden kommunalbestyrelsen i den foreslåede § 155 c. træffer afgørelse om at fratage forældremyndighedsindehaverne børne- og ungeydelsen for ét kvartal, skal kommunen partshøre forældremyndighedsindehaverne, samt den unge over 12 år, jf. forvaltningsloven kapitel 5, § 19.

En forvaltningsmyndighed er forpligtet til at lade parten se og kommentere alle oplysninger, der er i en sag, som vil danne grundlag for den afgørelse forvaltningsmyndigheden herefter skal træffe, hvis oplysningerne er til ugunst for parten. Eventuelle kommentarer fra parten skal indgå i afgørelsen som myndigheden derefter træffer.

Partshøringen skal afklare, om der er undskyldelige omstændigheder for det ulovlige skolefravær, inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen. Undskyldelige omstændigheder for fraværet omfatter:

- At der er sket en fejlregistrering af fraværet på skolen.
- At forældrene selv varetager undervisningspligten af deres barn og har meddelt dette skriftlig til kommunalbestyrelsen, før undervisningen begynder.
- At fraværet ikke er ulovligt, men fx skyldes elevens handicap, autisme o.lign.

Kommunen skal efter omstændighederne kontakte skolelederen med henblik på at få bekræftet, at eleven rent faktisk har 15 pct. eller derover i ulovligt skolefravær.

Hvis der ikke er undskyldelige omstændigheder for fraværet, jf. ovenfor, så skal kommunalbestyrelsen herefter træffe afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen. Kompetencen vil kunne delegeres til forvaltningen.

Afgørelsen om standsning af børne- og ungeydelsen er gældende for ét kvartal og kan ikke forlænges. En ny afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen på grund af 15 pct. eller derover i ulovligt skolefravær, kræver således, at kommunen modtager en ny underretning efter den foreslåede § 153, stk. 2.

Herudover skal underretninger som følge af den foreslåede § 155 c. modtages og håndteres svarende til, hvordan kommunen skal håndtere enhver underretning under den udvidede underretningspligt, jf. serviceloven § 153.

Det forventes som følge af den foreslåede bestemmelse i § 153, stk. 2, at kommunen vil modtage flere underretninger om børn og unge, som kommunen ikke tidligere har været i forbindelse med.

I de tilfælde, hvor kommunen modtager en underretning efter den foreslåede § 153, stk. 2, skal kommunen vurdere, om underretningen giver anledning til, at der, sideløbende med afgørelsen efter den foreslåede § 155 c., er et behov for særlig støtte hos barnet eller den unge.

Ulovligt skolefravær er bekymrende adfærd og kan være udtryk for, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte. Kommunen skal derfor vurdere underretningerne med henblik på at afklare, om barnet eller den unge har behov for særlig støtte, jf. serviceloven §§ 155 og 155 a.

Til § 4

Til nr. 1 og 2

Det følger af § 2, stk. 1, nr. 7, i lov om en børne- og ungeydelse, at retten til børne- og ungeydelsen er betinget af, at mindst en af de personer, der har forsørgelsespligten over for barnet, har haft bopæl eller beskæftigelse her i riget i mindst 6 år inden for de seneste 10 år forud for den periode, udbetalingen vedrører.

Samtidig er retten til børne- og ungeydelsen betinget af, at kommunalbestyrelsen ikke for det pågældende kvartal har meddelt Udbetaling Danmark, at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse efter dagtilbudslovens § 12, stk. 2, om standsning af børneydelsen, jf. § 2, stk. 1, nr. 8 i lov om en børne- og ungeydelse.

De foreslåede ændringer af § 2, stk. 1, nr. 7 og 8, er konsekvensændringer som følge af, at der foreslås indsat et nyt nr. 9 efter § 2, stk. 1, nr. 8, i lov om en børne- og ungeydelse.

Til nr. 3

Efter § 2, stk. 1, i lov om en børne- og ungeydelse kan der i en række tilfælde ske standsning af børne- og ungeydelsen.

Dette er bl.a. i tilfælde af, at kommunalbestyrelsen for ét kvartal har meddelt Udbetaling Danmark, at en afgørelse om manglende efterlevelse af forældreplæg, jf. § 57 a, stk. 7, i lov om social service, skal have den virkning, at børne- og ungeydelsen ikke skal udbetales, jf. § 2, stk. 1, nr. 5, i lov om en børne- og ungeydelse.

Ungeydelsen kan ligeledes tilbageholdes, jf. § 2, stk. 1, nr. 6, hvis kommunalbestyrelsen for den pågældende måned har givet Udbetaling Danmark meddelelse om, at en afgørelse om manglende efterlevelse af pligten til uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet for 15-17-årige, jf. § 2 a, stk. 3, i lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. skal have den virkning, at ungeydelsen standses.

Ligeledes kan der ske standsning af børneydelsen, hvis kommunalbestyrelsen for det pågældende kvartal har meddelt Udbetaling Danmark, at de har truffet afgørelse efter dagtilbudslovens § 12, stk. 2, om standsning af børneydelsen, jf. § 2, stk. 1, nr. 8.

Det foreslås, at der i § 2, stk. 1, indsættes et nyt nr. 9, hvorefter der skal ske standsning af børne- og ungeydelse for ét kvartal, hvis kommunalbestyrelsen har meddelt Udbetaling Danmark, at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse efter den foreslåede § 155 c i lov om social service om standsning af børne- og ungeydelsen, jf. lovforslagets § 3, nr. 2.

Forslaget skal således ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 2, hvorefter der indføres en objektiv pligt for skolelederne til altid at underrette kommunalbestyrelsen, såfremt et barn har 15 pct. ulovligt skolefravær eller derover inden for ét kvartal. Kommunalbestyrelsen vil derefter skulle træffe afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen og meddele Udbetaling Danmark, at der ikke skal udbetales børne- og ungeydelsen for ét kvartal.

Udbetaling Danmark skal som udgangspunkt foretage en standsning af børne- og ungeydelsen i kvartalet efter, at barnet har haft 15 pct. ulovligt skolefravær eller derover. Dog vil der være tilfælde, hvor Udbetaling Danmark ikke vil kunne nå at standse ydelsen før to kvartaler efter, at barnet har haft 15 pct. ulovligt skolefravær eller derover.

Dette vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis barnet har 15 pct. ulovligt skolefravær i slutningen af et kvartal. Kommunalbestyrelsen vil i disse tilfælde ikke kunne nå at træffe en afgørelse om standsning af ydelsen samt meddele til Udbetaling Danmark, at de skal standse ydelsen, forinden kvartalet er nået til ende. Udbetaling Danmark vil således skulle foretage en standsning af ydelsen for det kvartal, der kommer efter det kvartal, hvori afgørelsen er truffet.

Dette kan illustreres med følgende eksempler:

Eksempel 1

Kommunalbestyrelsen træffer den 5. september 2019 afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen på baggrund af, at et barn har 15 pct. ulovligt skolefravær i kvartalet (1. juli – 30. september 2019). Udbetaling Danmark sender derefter

en afgørelse til borgeren den 21. september 2019 om, at der vil ske standsning af børne- og ungeydelsen, hvorefter der ikke vil ske udbetaling af børne- og ungeydelsen for det næstkommende kvartal (1. oktober – 31. december 2019).

Eksempel 2

Kommunalbestyrelsen træffer den 5. oktober 2019 afgørelse om standsning af børne- og ungeydelsen på baggrund af, at et barn har 15 pct. ulovligt skolefravær inden for ét kvartal (1. juli – 30. september 2019). Udbetaling Danmark sender derefter en afgørelse til borgeren den 21. oktober 2019 om, at der vil ske standsning af børne- og ungeydelsen. Udbetaling Danmark kan på baggrund heraf ikke nå at standse ydelsen i kvartalet efter, at barnet har haft 15 pct. ulovligt skolefravær, da udbetalingen sker den 21. i kvartalets første måned. Standsning af børne- og ungeydelsen vil derfor ske for det kvartal, der kommer efter det kvartal, hvori afgørelsen er truffet (1. januar – 31. marts 2019).

Til § 5

Som noget nyt foreslås derfor indført en bestemmelse i § 53, stk. 4, i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., hvorefter undervisningsministeren kan fratage en institution eller en afdeling af en institution, hvis kvaliteten af dens undervisning eller en eller flere af dens uddannelser er utilstrækkelig, og institutionen som følge heraf er pålagt en indsatsaftale med ministeren, jf. stk. 1 og 2, adgangen til at optage elever efter bestemmelserne i § 7, stk. 1, nr. 8, § 9, stk. 1, nr. 9, § 11 og § 12, stk. 1 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser og § 5, stk. 2 og 3, og § 5 a, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser. Det forudsættes, at ministeren løbende vurderer, om tiltaget fortsat er påkrævet.

Der foreslås endvidere som noget nyt indført en bestemmelse i § 53, stk. 5, hvorefter undervisningsministeren kan nedlægge en institution, jf. § 5, hvis den ikke indenfor en treårig periode har indfriet de fastsatte mål i den med ministeren indgåede indsatsaftale, jf. stk. 1 og 2. Ministeren kan endvidere træffe beslutning om sammenlægning eller spaltning af en institution, som er omfattet af 1. pkt. Ved sammenlægning eller spaltning af institutionen i medfør af denne bestemmelse udøver ministeren på bestyrelsens vegne de beføjelser, som bestyrelsen har i medfør af denne lovs § 6.

Endelig foreslås indført en ny bestemmelse i § 53, stk. 6, hvorefter undervisningsministeren kan pålægge en eller flere andre institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på institutionen, som nedlægges, sammenlægges eller spaltes i medfør af stk. 5.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 50 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne. Finder undervisningsministeren, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med lov eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold til loven, kan ministeren udstede påbud til institutionen om at ændre den pågældende virksomhed.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 53 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen for en institution at indgå en indsatsaftale med ministeren, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions undervisning eller uddannelse er utilstrækkelig. I indsatsaftalen fastsættes bl.a. mål for kvaliteten af undervisningen eller uddannelsen og de foranstaltninger, der er nødvendige for at rette op på den utilstrækkelige kvalitet. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til afhjælpning af utilstrækkelig kvalitet i undervisning eller uddannelser i forbindelse med indgåelse af en indsatsaftale.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 20 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at bestyrelsen over for undervisningsministeren er ansvarlig for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud. Hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan ministeren beslutte,

- 1) at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller
- 2) at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt.

Hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan undervisningsministeren beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 5, stk. 1, i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at undervisningsministeren efter høring af institutionens bestyrelse kan nedlægge en institution, hvis der ikke længere er behov for institutionen, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes

uegnet til at fortsætte sin virksomhed. Det fremgår endvidere af stk. 2, at ministeren kan fastsætte vilkår for nedlæggelsen af en institution. Af stk. 3, følger, at såfremt en institution ophører, tilfalder institutionens nettoformue statskassen, jf. dog stk. 4. I henhold til stk. 4, ophører en sammenlagt institution, der er godkendt efter denne lov, jf. § 6, stk. 1, i hvilken der indgår en institution for erhvervsrettet uddannelse (bortset fra social- og sundhedsskoler), anvendes den del af nettoformuen opgjort på sammenlægningsdatoen, der hidrører fra institutionen for erhvervsrettet uddannelse, i overensstemmelse med reglerne i § 3, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. For den øvrige del af nettoformuen gælder bestemmelsen i stk. 3. Endelig fremgår det af stk. 5, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelsen af formuen efter stk. 3 og 4.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 6, stk. 1, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en eller flere af de institutioner, der er omfattet af lovens § 1, stk. 1, og bestyrelsen for en eller flere institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan godkende, at to eller flere af institutionerne sammenlægges til én institution, som godkendes til at udbyde uddannelser efter en eller flere love. Reglerne om uddannelserne og tilskud til uddannelserne følger reglerne i de pågældende uddannelseslove. Undervisningsministeren beslutter, efter hvilken institutionslov den sammenlagte institution godkendes. Ved sammenlægningen opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution. Det følger videre af bestemmelsens stk. 2, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en institution kan godkende en spaltning af institutionen. Ved spaltningen overdrages aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser som helhed til flere bestående eller nystiftede selvejende uddannelsesinstitutioner. Endvidere kan en bestyrelse tage beslutning om en spaltning, ved hvilken institutionen overdrager en del af sine aktiver og forpligtelser til en eller flere bestående eller nye selvejende uddannelsesinstitutioner. Undervisningsministeren beslutter, efter hvilken lov de involverede institutioner godkendes. Ministeren godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt. Det følger af bestemmelsens stk. 3, at det er en betingelse for at opnå godkendelse til sammenlægningen eller spaltningen, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder. I vedtægten for den fortsættende eller modtagende institution skal der optages bestemmelser, som sikrer, at de deltagende institutioners formål tilgodeses. På samme måde skal der optages bestemmelser, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke ophører ved sammenlægningen eller spaltningen. Det følger af stk. 4, at sammenlægning eller spaltningen kan gennemføres uden kreditorernes samtykke. Endelig fremgår det af stk. 5, at undervisningsministeren fastsætter regler om sammenlægning eller spaltning af institutioner, herunder regler, efter hvilke kapitel 15 i selskabsloven med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på sammenlægningen eller spaltningen. Bestemmelsen er ikke udmøntet.

Det foreslås at udvide de eksisterende sanktionsmuligheder over for ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Som noget nyt foreslås derfor indført en bestemmelse i § 53, stk. 4, lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., hvorefter undervisningsministeren kan fratage en institution eller en afdeling af en institution, hvis kvaliteten af dens undervisning eller en eller flere af dens uddannelser er utilstrækkelig, og institutionen som følge heraf er pålagt en indsatsaftale med ministeren, jf. stk. 1 og 2, adgangen til at optage elever efter bestemmelserne i § 7, stk. 1, nr. 8, § 9, stk. 1, nr. 9, § 11 og § 12, stk. 1 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser og § 5, stk. 2 og 3, og § 5 a, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser. Ministeren kan på baggrund af en konkret vurdering vælge at fratage institutionen adgangen til at optage elever efter enkelte eller alle de nævnte bestemmelser. Det forudsættes, at ministeren løbende vurderer, om tiltaget fortsat er påkrævet.

Bestemmelsen vil betyde, at der herefter ikke kan ske optagelse af elever på disse institutioner på baggrund af vejledningssamtaler, standardiseret vurdering eller centralt stillede prøver.

Bestemmelsen ændrer ikke på elevernes mulighed for optagelse på den pågældende ungdomsuddannelse efter de gældende adgangsforudsætninger i lov om gymnasiale uddannelser og lov om erhvervsuddannelser. Eleverne vil således, såfremt de opfylder adgangsforudsætningerne, skulle optages på en anden institution. Når en institution pålægges at stoppe for optag af elever med lav faglighed, informerer Undervisningsministeriets tilsyn det lokale fordelingsudvalg herom. Fordelingsudvalget beslutter herefter, hvordan elever, der ikke kan optages på den konkrete institution, skal fordeles på andre institutioner efter de normale regler herom.

Hensigten med bestemmelsen er at bidrage til, at elever med lav faglighed får bedre muligheder for at hæve deres faglige niveau, da de i så fald ikke optages på en institution, der har vanskeligt ved at levere trygge rammer eller et højt fagligt niveau.

I forbindelse med ministerens udarbejdelse af et eventuelt pålæg om, at en institution skal ophøre med optage elever ved optagelsesprøve, standardiseret vurdering eller vejledningssamtale, skal ministeren tage hensyn til elevernes transportafstand ved optag på en anden institution fx i forhold til afgrænsning af, hvilke elever der ikke optages.

Det foreslås endvidere som noget nyt indsat en bestemmelse i § 53, stk. 5, om, at undervisningsministeren kan nedlægge en institution, jf. § 5, hvis den ikke indenfor en treårig periode har indfriet de fastsatte mål i den med ministeren indgåede indsatsaftale, jf. stk. 1 og 2. Ministeren kan endvidere træffe beslutning om sammenlægning eller spaltning af en institution, som er omfattet af 1. pkt. Ved sammenlægning eller spaltning af institutionen i medfør af denne bestemmelse udøver ministeren på bestyrelsens vegne de beføjelser, som bestyrelsen har i medfør af denne lovs § 6.

Det er en forudsætning for at sammenlægge eller spalte institutioner i medfør af den foreslåede bestemmelse, at bestyrelsen for den institution, som ministeriet ønsker den dårligt præsterende institution sammenlagt med, godkender en sammenlægningen i medfør af lovens almindelige regler om sammenlægning af institutioner.

I forbindelse med en beslutning om at nedlægge, sammenlægge eller spalte en institution finder forvaltningslovens almindelige regler anvendelse. Ministeriet skal således påse partshøring af institutionens bestyrelse mv., før en eventuel afgørelse træffes.

Der er tale om en meget indgribende foranstaltning, og det er derfor alene hensigten, at sanktionen skal finde anvendelse i særligt grove tilfælde. Det forudsættes således, at den mindre indgribende bestemmelse i lovens § 20, om at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt, først er forsøgt anvendt uden resultat.

En eventuel nedlæggelse af en institution vil bl.a. medføre håndtering af forhold omkring omplacering af elever. Desuden skal ske afskedigelse af institutionens leder og øvrige personale. Der skal ligeledes ved institutionens nedlæggelse forestås likvidation af institutionen. Nettoformuen, opgjort på likvidationstidspunktet, tilfalder statskassen.

Der foreslås derfor indført en ny bestemmelse i § 53, stk. 6, hvorefter undervisningsministeren kan pålægge en eller flere andre institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på institutionen, som nedlægges, sammenlægges eller spaltes i medfør af stk. 5.

Bestemmelserne i lovens § 5, stk. 2-5, om vilkår i forbindelse med nedlæggelse af institutioner vil finde tilsvarende anvendelse i forbindelse med undervisningsministerens beslutning om at nedlægge en institution i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 53, stk. 5. Ministeren udøver de beføjelser som den tvangssammenlagte institution har i medfør af denne lovs § 6, stk. 1, og § 6, stk. 3-5.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.5.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 6

Som noget nyt foreslås derfor indført en bestemmelse i § 30 a, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvorefter undervisningsministeren kan fratage en institution eller en afdeling af en institution, hvis kvaliteten af dens undervisning eller en eller flere af dens uddannelser er utilstrækkelig, og institutionen som følge heraf er pålagt en indsatsaftale med ministeren jf. stk. 1 og 2, adgangen til at optage elever efter bestemmelserne i § 5, stk. 2 og 3, og § 5 a, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser og § 7, stk. 1, nr. 8, § 9, stk. 1, nr. 9, § 11 og § 12, stk. 1 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser.

Der foreslås endvidere som noget nyt indført en bestemmelse i § 30 a, stk. 5, hvorefter undervisningsministeren kan tilbagekalde en godkendelse af en institution, jf. § 2, stk. 2, hvis den ikke indenfor en treårig periode har indfriet de fastsatte mål i den med ministeren indgåede indsatsaftale, jf. stk. 1 og 2. Ministeren kan endvidere træffe beslutning om sammenlægning eller spaltning af en institution, som er omfattet af 1. pkt. Ved sammenlægning eller spaltning af institutionen i medfør af denne bestemmelse udøver ministeren på bestyrelsens vegne de beføjelser, som bestyrelsen har i medfør af denne lovs § 4.

Endelig foreslås indført en ny bestemmelse i § 30 a, stk. 6, hvorefter undervisningsministeren kan pålægge en eller flere andre institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på en institution, der i medfør af stk. 5, nedlægges, sammenlægges eller spaltes.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 29 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne. Finder undervisningsministeren, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med lov eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold til loven, kan ministeren udstede påbud til institutionen om at ændre den pågældende virksomhed.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 30 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen for en institution at indgå en indsatsaftale med ministeren, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions undervisning eller uddannelse er utilstrækkelig. I indsatsaftalen fastsættes bl.a. mål for kvaliteten af undervisningen eller uddannelsen og de foranstaltninger, der er nødvendige for at rette op på den utilstrækkelige kvalitet. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til afhjælpning af utilstrækkelig kvalitet i undervisning eller uddannelser i forbindelse med indgåelse af en indsatsaftale.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 10 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at bestyrelsen over for undervisningsministeren er ansvarlig for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud. Hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan ministeren beslutte,

- 1) at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller
- 2) at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt.

Hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan undervisningsministeren beslutte, at bestyrelsen straks træder tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 2, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at undervisningsministeriets godkendelse af en institution efter stk. 1, kan tilbagekaldes, hvis der ikke længere er behov for institutionen, herunder i forhold til behovet for uddannelsesudbydere i en landsomfattende eller regional planlægning, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 3, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at tiloversbleven formue i tilfælde af institutionens ophør anvendes til undervisnings- og uddannelsesformål efter undervisningsministerens bestemmelse, jf. dog stk. 2. Af stk. 2 fremgår, at hvis der er dækning i den tiloversblevne formue, anvendes institutionens nettoformue opgjort pr. 31. december 1990 samt gaver skænket den 1. januar 1991 eller senere i form af løsøre, fast ejendom og anlægstilskud til fast ejendom til de formål, der er fastsat i den pr. 1. august 2012 gældende vedtægt. For institutioner, der på tidspunktet for overgang til denne lov er godkendt efter lov om arbejdsmarkedsuddannelsescentre, er datoerne i 1. pkt. dog henholdsvis 31. december 1993 og 1. januar 1994. Det følger af stk. 3, at formue hidrørende fra en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, der pr. 31. december 2006 var amtskommunal, jf. § 4 a, stk. 1, tilfalder statskassen ved institutionens ophør. Af stk. 4, fremgår at for fusionerede uddannelsesinstitutioner, hvori indgår selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, opgøres de enkelte institutioners formueandel, jf. stk. 1 og 2, på fusionstidspunktet. Ved ophør tilfalder den del af nettoformuen, der hidrører fra de tidligere amtskommunale institutioners formue, statskassen. Øvrig nettoformue fordeles efter reglerne i stk. 1 og 2. Endelig fremgår det af stk. 5, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om opgørelsen af formuen efter stk. 1 og 2.

Det følger af den gældende bestemmelse i § 4 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en eller flere institutioner, bestyrelsen for en eller flere institutioner for uddannelsen til almen studentereksamen, bestyrelsen for en eller flere institutioner for uddannelsen til hf-eksamen og hf-enkeltfag samt bestyrelsen for en eller flere institutioner for almen voksenuddannelse m.v. kan godkende, at to eller flere af institutionerne sammenlægges til én institution, som godkendes til at udbyde uddannelser efter en eller flere love. Reglerne om uddannelserne og tilskud til uddannelserne følger reglerne i de pågældende uddannelseslove. Undervisningsministeren beslutter, efter hvilken institutionslov den sammenlagte institution godkendes. Ved sammenlægning mellem en institution for almengymnasiale uddannelser, uddannelsen til hf-eksamen og hf-enkeltfag eller almen voksenuddannelse og en institution for erhvervsrettet uddannelse finder bestemmelsen i § 26 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. anvendelse for den del af den sammenlagte institution, der varetager uddannelsen til almen studentereksamen, hf-eksamen, hf-enkeltfag eller almen voksenuddannelse. Ved sammenlægningen opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver og gæld til den fortsættende institution. Det følger af bestemmelsens stk. 2, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen kan tillade, at en institution, der er godkendt efter loven, ved spaltning overdrager sine aktiver og gæld som

helhed eller en del heraf til en eller flere selvejende uddannelsesinstitutioner. Ministeren godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt. Det følger af bestemmelsens stk. 3, at det er en betingelse for at opnå tilladelse efter stk. 1 og stk. 2, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder. I vedtægten for den fortsættende eller modtagende institution skal der optages bestemmelser, som sikrer, at de deltagende institutioners formål tilgodeses. På samme måde skal der optages bestemmelser, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke udløses ved sammenlægningen eller spaltningen. Det fremgår af stk. 4, at sammenlægning eller spaltningen kan gennemføres uden kreditorernes samtykke. Endelig følger det af stk. 5, at undervisningsministeren fastsætter regler, hvorefter kapitel 15 i selskabsloven med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på sammenlægningen eller spaltningen.

Det foreslås at udvide de eksisterende sanktionsmuligheder over for ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Som noget nyt foreslås derfor indført en bestemmelse i § 30 a, stk. 4, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvorefter undervisningsministeren kan fratage en institution eller en afdeling af en institution, hvis kvaliteten af dens undervisning eller en eller flere af dens uddannelser er utilstrækkelig, og institutionen som følge heraf er pålagt en indsatsaftale med ministeren, jf. stk. 1 og 2, adgangen til at optage elever efter bestemmelserne i § 7, stk. 1, nr. 8, § 9, stk. 1, nr. 9, § 11 og § 12, stk. 1 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser og § 5, stk. 2 og 3, og § 5 a, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser. Ministeren kan på baggrund af en konkret vurdering vælge at fratage institutionen adgangen til at optage elever efter enkelte eller alle de nævnte bestemmelser. Det forudsættes, at ministeren løbende vurderer, om tiltaget fortsat er påkrævet.

Bestemmelsen vil betyde, at der herefter ikke kan ske optagelse af elever på disse institutioner på baggrund af samtaler eller centralt stillede prøver.

Bestemmelsen ændrer ikke på elevernes mulighed for optagelse på den pågældende ungdomsuddannelse efter de gældende adgangsforudsætninger i lov om gymnasiale uddannelser og lov om erhvervsuddannelser. Eleverne vil således, såfremt de opfylder adgangsforudsætningerne, skulle optages på en anden institution. Når en institution pålægges at stoppe for optag af elever med lav faglighed, informerer Undervisningsministeriets tilsyn det lokale fordelingsudvalg herom. Fordelingsudvalget beslutter herefter, hvordan elever, der ikke kan optages på den konkrete institution, skal fordeles på andre institutioner efter de normale regler herom.

Hensigten med bestemmelsen er at bidrage til, at elever med lav faglighed får bedre muligheder for at hæve deres faglige niveau, da de ellers så faldt ikke optages på en institution, der har vanskeligt ved at levere trygge rammer eller et højt fagligt niveau.

I forbindelse med ministerens udarbejdelse af et eventuelt pålæg om, at en institution skal ophøre med optage elever ved optagelsesprøve, standardiseret vurdering eller vejledningssamtale, skal ministeren tage hensyn til elevernes transportafstand ved optag på en anden institution fx i forhold til afgrænsning af, hvilke elever der ikke optages.

Det foreslås endvidere som noget nyt indsat en bestemmelse i § 30 a, stk. 5, om, at undervisningsministeren kan tilbagekalde en godkendelse af en institution, jf. § 2, stk. 2, hvis den ikke inden for en treårig periode har indfriet de fastsatte mål i den med ministeren indgåede indsatsaftale, jf. stk. 1 og 2. Ministeren kan endvidere træffe beslutning om sammenlægning eller spaltning af en institution, som er omfattet af 1. pkt. Ved sammenlægning eller spaltning af institutionen i medfør af denne bestemmelse udøver ministeren på bestyrelsens vegne de beføjelser, som bestyrelsen har i medfør af denne lovs § 4.

Det er en forudsætning for sammenlægning efter forslaget, at bestyrelsen for den institution, som ministeriet ønsker den dårligt præsterende institution sammenlagt med, godkender en sammenlægningen i medfør af lovens almindelige regler om sammenlægning af institutioner.

I forbindelse med en beslutning om at nedlægge, sammenlægge eller spalte en institution finder forvaltningslovens almindelige regler anvendelse. Ministeriet skal således påse partshøring af institutionens bestyrelse mv., før en eventuel afgørelse træffes.

Der er tale om en meget indgribende foranstaltning, og det er derfor alene hensigten, at sanktionen skal finde anvendelse i særligt grove tilfælde. Det forudsættes således, at den mindre indgribende bestemmelse i lovens § 10, om at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller at bestyrelsen

træder tilbage, således at en ny bestyrelse udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt, først er forsøgt anvendt uden resultat.

En eventuel nedlæggelse af en institution vil bl.a. medføre håndtering af forhold omkring omplacering af elever. Desuden skal ske afskedigelse af institutionens leder og øvrige personale. Der skal ligeledes ved institutionens nedlæggelse forestås likvidation af institutionen. Nettoformuen, opgjort på likvidationstidspunktet, tilfalder statskassen.

Der foreslås derfor indført en ny bestemmelse i § 30 a, stk. 6, hvorefter undervisningsministeren kan pålægge en eller flere andre institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på den institution, som i medfør af stk. 5, nedlægges, sammenlægges eller spaltes.

Bestemmelserne i lovens § 3 om vilkår i forbindelse med nedlæggelse af institutioner vil finde tilsvarende anvendelse i forbindelse med undervisningsministerens beslutning om at nedlægge en institution i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 30 a, stk. 5. Ministeren udøver de beføjelser som den tvangssammenlagte institution har i medfør af denne lovs § 4, stk. 1, og § 4, stk. 3-5.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.5.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 7

Det foreslås med *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2018.

Det foreslås med *stk. 2*, at § 5 og § 6 træder i kraft den 1. august 2018.

Det foreslås med *stk. 3*, at undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af lovforslags § 1 og § 2.

Det er hensigten, at de to bestemmelser først sættes i kraft efter næste folketingsvalg af respekt for de dele af folkeskoleforligskredsen, som ikke har ønsket at tiltræde aftalen bag lovforslaget.

Til § 8

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, fordi serviceloven og lov om en børne- og ungeydelse ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. serviceloven § 196, stk. 1 og 2, og § 15 i lov om en børne- og ungeydelse.